

Lietuvių Tautinės sąjungos valdybos nariai džiaugiasi pasisekusia gegužine liepos 17 d. Ateitininkų ažuolyne, Lemonte, IL, Oskaras Kremeris, Matilda Marcinkienė, Irena Dirdienė, Vaclovas Mažeika, Jonas Variakojis ir ALT Sąjungos pirmininkas Petras Buchas.

Vytauto Jasinevičiaus nuotr.

DEMOKRATINIS PASAULIS TURI SUPRASTI TARPTAUTINIO TERORIZMO KONTEKSTĄ

Briuselis, liepos 28 d. (Delfi). Gruzijos valdžios iširti ir oficialiai iškelti kaltinimai Rusijos karinei žvalgybai (GRU), kuri veikia ir kaip teroristinė organizacija, neturėtų nieko stebinti, teigiama Tėvynės sąjungos pranešime spaudai.

Dar visai neseniai Katara buvo nuteisti iki gyvos galvos du Rusijos specialiųjų tarnybų agentai, susprogdinę Čečėnijos eksprezidentą Z.Jandarbijev su sūnumi, o Ukrainos teisėsauga tebetiria du pasikėsinius į V.Juščenko gyvybę: nuodijimą ir sprogdinimą.

Padėjusieji sprogdinimų būsimą prezidento rinkimų štabe yra sulaikyti.

Tai vėl kadriniai Rusijos "specialistai". Narsi žurnalistė A.Politkovskaja buvo nuodijama lėktuve pakeliui į Beslaną

ir tik per stebuklą liko gyva.

Čečėnijos Respublikos teisėto parlamento pirmininkas A.Alichadžijev jau prieš keletą metų, kai Rusija pradėjo antinį Čečėnijos karą, buvo pagrobtas savo namuose kaime, išgabentas į Maskvą ir, be abejo, nukankintas.

Lavonai dar ir niekinami, demonstruojami teroro tikslu, o artimiesiems palaidoti negrąžinami.

Visa tai vyko ir Lietuvoje, kuri nuo 1940–1941 m. patyrė, ką reiškia "raudonojo teroro" sąvoka.

Tai valstybinio terorizmo nuolatinis braižas, apie kurį liudija Rusijos valdžios atsakymai bendradarbiauti tiek 1941 m. Rinių žudynių, tiek 1991 m. Medininkų žudynių bylose. Ir Sausio 13-osios kaltininkai, vienas net nuteistas

Lietuvos teismo, pasprukę pas šeimininką jaučiasi kaip žiurkės užantyje, informavo žiniasklaidą europarlamentaras prof. Vytautas Landsbergis. Beje, po to rengtų pasikėsinių į Gruzijos prezidentą E. Ševarnadžę organizatorius taip pat ramiai gyvena Maskvoje.

Demokratinis pasaulis turėtų pradėti suprasti šį tarptautinio terorizmo kontekstą. Dabar tai paskutinis, nors nenaujas, ginklas sugriauti Vakarų "kapitalizmą". Lietuva bent jau yra įvardijusi Seimo teisiniais aktais ir NKVD-KGB, ir GRU, kaip okupuotoje mūsų šalyje veikusias nusikalstamas organizacijas. Kai kurie jų nariai tebesididžiuoja, net viešai, tokia savo praeitimi, liudija teismuose vieni kitų naudai, bet čia jau Lietuvos valstybės ir dabartinės visuomenės problema.

RUSIJA KLASTOJA TRAGIŠKĄ LIETUVOS ISTORIJĄ

Kremliaus kontroliuojama televizija "Rosija" parodė naują valandos trukmės filmą "Miško broliai", kuriame remiantis garsiojo partizanų generolo Jono Žemaičio (Vytauto) likimu buvo bandoma pateikti plačią tragiškų pokarinės Lietuvos gyvenimo įvykių panoramą.

Kaip rašo dienraštis *Lietuvos rytas*, šį filmą sunku apibūdinti kaip vien istorinį dokumentinį, nes archyvinę medžiagą, tų laikų amžininkų liudijimus nuolat perkerta garsaus vaidybinio kūrinio "Niekas nenorėjo mirti" kadrai.

Anot dienraščio, išplėsti iš Vytauto Žalakevičiaus filmo

konteksto kadrai įgauna net priešingą prasmę: iš pradžių rodomi nesiskutę bei ginkluoti "raudonieji" broliai Lokiai automatiškai tampa miško brolių įvaizdžiu.

Rašytojo Vytauto Petkevičiaus, J.Žemaičio ryšininkės Ninos Rasos Nausėdaitės, istoriko Arvydo Anušausko, publicisto Prano Morkaus ir buvusio rezistentų Jono Čeponio prisiminimus bei svarstymus ekrane tolydžio papildo rusų specialiųjų tarnybų istoriko Anatolij Sudoplatov akcentai.

Dažnas - ir anoniminis diktoriaus tekstas. Pavyzdžiui, toks: "1918 metais, padedant

Sovietų Rusijai, Lietuva gavo nepriklausomybę, bet dėl savo silpnumo negalėjo vykdyti nepriklausomos politikos".

Supažindinant su Lietuva tikrosios istorijos nežinančių žiūrovą apie Molotovo-Ribbentropo paktą iš ekrano vos sumurmama, kolonistais vadinami patys lietuviai.

Filme yra ir daugiau kuriozų. Minėdama Vytauto vardą scenarijaus autorė ir režisierė Lilija Vjugina, pastačiusi juostą niekam nežinomoje studijoje "Naš vzgliad" ("Mūsų žvilgsnis"), nuolat rodo Gedimino skulptūrą.

Akcentuojama dar viena

JAV DAR KARTĄ PASMERKĖ SOVIETŲ BALTIJOS VALSTYBIŲ OKUPACIJĄ

JAV Kongreso Atstovų Rūmai liepos 22 d. priėmė rezoliuciją, raginančią Rusiją atsiprašyti už Baltijos šalių okupaciją. Rusijos valdžiai pripažinus okupaciją, sustiprėtų minėtų tautų gera valia ir regioninis saugumas, pažymima rezoliucijoje.

Rezoliucija priimta, šiomis dienomis minint 65-ąsias Baltijos šalių okupacijos nepripažinimo politikos metines. 1940-ųjų liepos 23 dieną JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojas Sumner Wells perskaitė pareiškimą, kuriame deklaravo, jog JAV nepripažįsta Sovietų Sąjungos įvykdytos Baltijos šalių okupacijos. Ta proga Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis nusiuntė JAV Valstybės sekretorei Condoleezza Rice laišką, kuriame dėkoja už šią nepripažinimo politiką.

JAV Kongreso aukštieji rūmai - Senatas - minėtajai rezoliucijai pritarė gegužės viduryje.

Po balsavimo Atstovų Rūmuose – **abeji Kongreso rūmai** – aiškiai išreiškė JAV poziciją Lietuvai ypač svarbiu klausimu.

Rezoliucijoje teigiama, kad Rusijos Federacijos vyriausybė turi aiškiai ir vienareikšmiškai pripažinti ir pasmerkti Sovietų Sąjungos 1940-1991 metais neteisėtai vykdytą Bal-

tijos šalių - Estijos, Latvijos ir Lietuvos - okupaciją ir aneksiją.

Dokumente akcentuojama, kad 1939 metais stalininės SSRS ir hitlerinės Vokietijos pasirašytą Molotov-Ribbentrop paktą ir slaptuosius jo protokolus, nulėmusius Baltijos šalių okupaciją, pasmerkė pačios buvusios SSRS Liaudies deputatų suvažiavimas.

Dokumento preambulėje pažymima, kad Baltijos šalys į SSRS sudėtį buvo inkorporuotos prieš suverenią šių tautų valią. JAV keletą dešimtmečių nuosekliai nepripažino Estijos, Latvijos ir Lietuvos aneksijos. Sovietų okupacija atnešė Baltijos tautoms daugybę kančių, jų gyventojai buvo masiškai žudomi ir deportuojami į Sibirą, pavergtos tautos drąsiai su ginklu rankoje ir politinėmis priemonėmis priešinosi sovietinei agresijai.

Rusijos pozicija šiuo klausimu kol kas nesikeičia, Kremliui atsisakant pripažinti Baltijos šalių sovietinės okupacijos faktą. Manoma, jog Rusijos nenorą pripažinti istorinius faktus lemia baimė, kad tokiu atveju jai teks pripažinti pagrįstais buvusių okupuotų šalių reikalavimus kompensuoti okupacijos žalą. Lietuva tokią žalą įvertino 80-čia milijardų litų, bet Maskva atsisakė derėtis dėl žalos atlyginimo. **LGITIC**

LIETUVA UŽ "NAUJŲJŲ DEMOKRATIJŲ" BENDRADARBIAVIMĄ

Lietuva aktyviai remia Gruzijos ir Ukrainos prezidentų siekius stiprinti vadinamųjų "naujųjų demokratijų" bendradarbiavimą regione. Tai prezidentas Valdas Adamkus sakė tele-

fonu kalbėdamas su Gruzijos vadovu Michail Saakašvili.

V.Adamkus ir M.Saakašvili aptarė Pietų Kaukazo regioninio bendradarbiavimo aktualijas, Europos Sąjungoje vykstančius politinius procesus. Pokalbio metu V.Adamkus pažymėjo, kad nuolat domisi įvykiais Gruzijoje, Pietų Kaukaze bei Ukrainoje, ten vykdomomis reformomis.

Savo ruožtu, M.Saakašvili teigė, jog Gruzija kartu su Ukraina siekia plėtoti demokratinės reformas ir regioninį bendradarbiavimą. Anot pranešimo, V.Adamkus pasveikino Gruzijos ir Ukrainos vadovų siekius stiprinti regiono "naujųjų demokratijų" bendradarbiavimą ir išreiškė įsitikinimą, kad Lietuva taip pat bus aktyvi šio proceso dalyvė.

Tikimasi, kad prie šio proceso prisijungs ir kitos regiono valstybės. **LGITIC**

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lietuvos Seimo opozicija siūlo išsiaiškinti, ar žemės ūkio ministrei, Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos vadei Kazimirai Prunskienei neaiškios Rusijos organizacijos suteiktas titulus nežeina Lietuvos vardo. Seimo Tėvynės sąjungos frakcijos narys Jurgis Razma ir liberalcentristas Jonas Čekuolis mano, kad pernelyg yra sureikšmintas ordinų ir dokumentų perdavimo faktas, o nesiaiškina, "ką reiškia tas Rusijos kunigaikštienės titulas ir ar šis titulas, suteiktas neaiškios ir nežinomos Rusijos organizacijos, nežeina Lietuvos vardo". Šie opozicinių frakcijų nariai kreipėsi į Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininką Justiną Karosą, kuris ketina pradėti siuntinio išviešinimo svarstymą komitete, abejodami, ar šis įvykis nusipelno komiteto dėmesio, nes siunta perduota ne diplomatinio pašto. Seimo komitetui jie siūlo išsiaiškinti, ar, priimdama Rusijos kunigaikštienės titulą, K. Prunskienė nepažeis Ministrų kabineto bei Lietuvos valstybės.

Seimo nariai kreipėsi į Užsienio reikalų ministeriją (URM), prašydami informacijos apie kunigaikščių titulus dosniai dalijančią organizaciją. Parlamentarai teiraujasi, ar K. Prunskienė, spręsdama "kunigaikštienės" titulo priėmimo klausimą, derino tai diplomatiniais kanalais, ar teiravosi Lietuvos URM ar jos padalinių nuomonės? "Jeigu titulą suteikusi organizacija laikytina abejotinos reputacijos, ar ministrė, priėmusi iš jos "kunigaikštienės" titulą ir tai demonstratyviai reklamuodama, nepažeis Lietuvos valstybės prestižo? Ar nekenkia valstybės prestižui ir tai, kad, nepaisant oficialaus URM pranešimo, dirbtinai eskaluojamas tariamas diplomatinio pašto nesaugumas?" - klausia J. Razma ir J. Čekuolis.

Lietuvos televizija, viešai parodžiusi žemės ūkio ministrei Kazimirai Prunskienei adresuoto siuntinio su jos giminaičiams skirtais kunigaikščių ordiniais turinį, nepažeidė nė vieno galiojančio įstatymo, o žurnalistai įvykdė savo pareigą informuoti visuomenę. Taip *Elta* teigė Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos generalinis direktorius Kęstutis Petrauskis, komentodamas ministrės viešai mestus kaltinimus. "Norėčiau, kad K. Prunskienė nurodytų bent vieną teisės aktą arba Žurnalistų ir leidėjų etikos kodekso nuostatą, kuri buvo pažeista". Pasak jo, Lietuvos Konstitucija ir įstatymai garantuoja teisę į privataus gyvenimo neliečiamumą, todėl "žurnalistai tikrai nelindo į ministrės asmeninį gyvenimą". Tačiau, kaip pabrėžė LRT vadovas, Konstitucija ir Visuomenės informavimo įstatymas taip pat gina žurnalistų teisę skelbti informaciją apie viešus asmenis. "Pyktis nukreiptas ne ta linkme, - kalbėjo K. Petrauskis. - Jei jau piktinamasi, galėtų ministrė bei jos vadovaujama Valstiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjunga piktintis ordinų siuntėju, kuris turėjo pasirūpinti siuntos saugumu, bet to nepadarė". Jis teigė pats turįs tris apdovanojimus, kuriuos skyrė ne tik Lietuva, bet ir Lenkija, o jie buvo įteikti iškilmingomis aplinkybėmis, bet "ne atsiųsti lygintuvo dėžutėse".

K. Petrauskis tikino negalįs atskleisti, kur ir kada "Panamos" žurnalistai nufilmavo ministrei adresuoto siuntinio turinį bei ar buvo prašoma jos sutikimo. "Tai yra šaltinio paslaptis, kurią gina įstatymai. Be to, aš pats nieko nežinau", - tvirtino LRT generalinis direktorius.

Kazys Bobelis, Seimo Užsienio reikalų komiteto narys, kreipėsi į šio komiteto pirmininką Justiną Karosą, prašydamas sušaukti neeilinį parlamentinio Užsienio reikalų komiteto posėdį, kuriame būtų apsvaistytas Užsienio reikalų ministerijos veikla. "Jau keletą mėnesių Lietuvos visuomenėje yra didelis nepasitenkinimas ir nepasitikėjimas Lietuvos užsienio reikalų ministerijos veikla ir dažnai iš ten ateinančiais tendencingais pranešimais, susietais su įvairiais Lietuvos aukščiausiais pareigūnais", - teigia K. Bobelis, siūlantis sušaukti neeilinį komiteto posėdį "aktualioms, kenkiančioms Lietuvos demokratiniams įvaizdžiams problemoms išnagrinėti". Šis Valstiečių ir naujosios demokratijos frakcijos narys pasipiktino ir paskutiniųjų dienų įvykiais, kai buvo pavišintas Žemės ūkio ministrei, Valstiečių ir naujosios demokratijos partijų sąjungos vadei Kazimirai Prunskienei skirtas siuntinys.

Lietuvos teisėsaugininkų prašymu Italijoje sulaukytas Lietuvos pilietis Darius Toločka, kuris įtariamas pridėtinės vertės mokesčio (PVM) grobstymu stambiu mastu. Kaip pranešė Policijos departamentas, nuo 1999 m. Interpolo kanalais ieškomas 35-erių D. Toločka, sulaukytas Romoje po dvejus metus trukusios Lietuvos kriminalinės policijos biuro, Italijos bei Interpolo generalinio Direktorato pareigūnų slaptos operacijos. D. Toločkai sulaukyti buvo išduotas Europos arešto įsakymas. Jis kaltinamas dėl PVM grobstymo iš valstybės biudžeto stambiu mastu. Policijos duomenimis, D. Toločka iš valstybės biudžeto yra pagrobęs apie 1,5 mln. litų.

Lietuvių grįžimo į tėvynę informacijos centras

JAV Gynybos sekretorius Donald H. Rumsfeld, kairėje, dažnai lankosi Irake. Pastarojo vizito metu, atsisveikindamas su Irako ministru pirmininku Ibrahim al-Jaafari, dešinėje, prašė padaryti viską, kad konstitucija būtų priimta iki rugpjūčio 15 d. AP

NORĖJO NUŽUDYTI JAV PREZIDENTĄ

Ukrainos prezidento Viktor Juščenko vizitas į Gruziją, kuris turėjo įvykti liepos 26-29 dienomis, buvo atšauktas, gavus pranešimų apie rengiamą prieš jį teroro aktą. Tai, remdamasis savo šaltiniais, rašo Gruzijos laikraštis *Rezonansi*.

Jis sieja šį sensacingą pareiškimą su tyrimo teroro aktui vasario 1 dieną Goryje išaiškinti medžiaga. Be to, šalies vidaus reikalų ministras Van Merabišvili žurnalistams pareiškė, kad Cchinvalyje parengtos diversantų grupės turi keturis nešiojamuosius zenitinius raketų kompleksus "Iglu". Tuo tarpu Gruzijos VRM pareigūnai pareiškė neturį žinių, kad neva buvo rengiamas teroro aktas prieš prezidentą V. Juščenko.

Bet Gruzijoje terorizmu apkaltintas vyras, įtariamas sviedęs granatą į JAV prezidentą George W. Bush, kai šis gegužės mėnesį lankėsi Tbilisyje, pranešė Vidaus reikalų ministerijos pareigūnai.

27-erių metų Tbilisio gyventojas Vladimir Arutiunian jau yra sulaukytas trims mėne-

sams dėl policininko nužudymo praėjusią savaitę, jo dramatiško sulaikymo metu, po susišaudymo vakariniame sostinės pakraštyje. Pats V. Arutiunian "prisipažino dėl neteisėto ginklų laikymo, bet atsisako tą incidentą su granata laikyti teroro aktu", sakė jo advokatė Gulik Džimšeladzė, kurią paskyrė teismas. Gegužės 10 dieną nesprogusi granata buvo rasta 50 m nuo pakyls Tbilisio Laisvės aikštėje, kur G.W. Bush kreipėsi į maždaug 120 tūkst. žmonių. Šiuo metu V. Arutiunian gydomas ligoninėje dėl trijų šautinių žaizdų - jis buvo sužeistas per minėtą susišaudymą. G. Džimšeladzė žurnalistams sakė, kad "Arutiunian prisipažino, kad norėjo nužudyti George Bush, kuris, pasak jo, kišasi į Gruzijos vidaus reikalus".

"V. Arutiunian pripažįsta savo kaltę iš dalies, nes mano, kad už mėginimą nužudyti Bushą apskritai neturi būti baudžiama", - pažymėjo ji ir pridūrė, kad įtariamasis "šįandien pareiškė, kad neketino

žudyti Gruzijos prezidento ir aikštėje esančių Gruzijos piliečių".

V. Arutiunian gresia kalėjimas iki gyvos galvos. Vladimir Arutiunian, kaltinamo mėginimu įvykdyti pasikėsinimą į JAV ir Gruzijos prezidentus, namo rūsyje rasta maža chemijos laboratorija, praneša pareigūnai.

Per kratą ir patikrinimus, kuriuose dalyvavo maždaug 60 Gruzijos VRM ir JAV federalinio tyrimų biuro (FTB) ekspertų kriminalistų, rasta 20 litrų sieros rūgšties, daug azoto ir druskos rūgšties, termometrų su gyvsidabriu, prietaisų cheminėms reakcijoms, taip pat centrifuga, mikroskopas, detonatorių, laikrodinių mechanizmų detalių ir kitokių prietaisų.

Vienos cheminės medžiagos buvo skystos, kitos - kristalinės.

Kaip pranešė Gruzijos VRM, iš rastų cheminių medžiagų, turint atitinkamų įgūdžių, galima pagaminti uždraustą cheminį ginklą fosgeną ir dvejopo poveikio - cheminės ir mechaninės paskirties - minų. Delfi

VATIKANAS NELEIS IZRAELIUI ĮSAKINĖTI

Vatikano miestas, liepos 29 d. (ELTA). Vatikanas pareiškė Izraeliui, kad niekam neleis įsakinėti po to, kai Jeruzalė pareikalavo pasmerkti prieš žydus vykdomą terorą.

Vatikanas paskelbė neįprastai griežtą pareiškimą, kuriame taip pat atmeta Izraelio priekaištus, esą Benediktas XVI ir jo pirmtakas per praėjusius trejus metus nėra pasmerkę palestiniečių teroristų išpuolių prieš žydus. "Šventasis sostas nekreipia dėmesio į pamokas ar pamokymus, kuriuos duoda kitų šalių vyriausybės dėl mūsų padarytų pareiškimų turinio ar tono", - pareiškė Vatikanas.

Anksčiau šią savaitę Izraelis pareikalavo popiežiaus Benedikto XVI primygtinai pasmerkti išpuolius Izraelyje kaip terorizmą.

Šis diplomatinis nesutariamas - kol kas didžiausias iššūkis popiežiui, kurio pontifikatas tęsiasi šiek tiek daugiau nei 100 dienų.

Benediktas XVI liepos 24 d., sekmadienį, per pamokslą pasmerkė išpuolius "įvairiose šalyse, įskaitant Egiptą, Turkiją, Iraką ir Didžiąją Britaniją".

Izraelio užsienio reikalų ministerija liepos 26 d. pranešė išsikvietusi apaštalinį nuncijų, kad perduotų jam savo nu-

JAV MUSULMONAI PASMERKĖ TERORIZMĄ

New York, liepos 29 d. (AP). JAV musulmonų dvasiniai vadovai liepos 28 d. paskelbė religinį ediktą - fatvą, kuriuo smerkia terorizmą ir ragina visus musulmonus padėti

(Nukelta į 3 psl.)

siskundimą. Anot ministerijos, didelė neteisėybė yra tai, kad Šventasis Tėvas sekmadienį pasmerkė naujausius išpuolius Didžiojoje Britanijoje, Egipte, Irake ir Turkijoje, tačiau nepaminėjo teroro akto Izraelyje praėjusią savaitę. Tai gali būti suprasta kaip pritarimas teroro aktams prieš žydus, sakoma pareiškime.

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: EDITORIAL BOARD

DIRVA (UPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. Published weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78. Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00. Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

QUO VADIS, LIETUVA?

Jungtinių Amerikos Valstijų Kongreso Atstovų rūmai liepos mėn. 22 d. Vienbalsiai priėmė nutarimą, raginantį Rusiją, kaip Sovietų Sąjungos paveldėtoją, pripažinti ir pasmerkti Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių okupaciją.

Dokumente pažymima, kad Baltijos valstybės į Sovietų Sąjungą buvo įjungtos prieš suverenią šių tautų valią. Todėl JAV niekada nepripažino tų valstybių aneksijos. Sovietų okupacija Baltijos tautoms padarė milžinišką žalą, kai jų žmonės buvo masiškai žudomi ir deportuojami į Sibirą vergų darbams. Pavergtų tautų žmonės drąsiai su ginklais ir politinėmis priemonėmis savo kraštuose ir užsienyje kovojo prieš Sovietų okupaciją. Amerikoje tam reikalui buvo įsteigta Amerikos Lietuvos Taryba.

JAV nutarime teigiama, kad Rusijos Federacijos Vyriausybė turi aiškiai pripažinti ir pasmerkti neteisėtą Sovietų Sąjungos vykdytą tų valstybių okupaciją bei aneksiją. Deja, šio meto Rusijos vadovaujančių asmenų pareiškimai juokina pasaulį, kai vis kartojama, kad okupacijos nebuvo. Kremlius tebeseka turbūt Lenino programą, kuris rašė: "joks marksistas, neišsižadėjęs socializmo ir pagrindinių marksizmo idėjų, negali paneigti, kad socializmo interesai yra aukščiau negu tautų apsisprendimo teisė" (V. Juodeika, "Didžioji iliuzija"). Atrodo, kad Lietuvos premjeras visa tai yra gerai įsisavinęs.

Kalbame mes, kuriems rūpi Lietuvos ateitis. 15-ka Nepriklausomybės metų nedavė mūsų valstybei pastovumo, nes Lietuvoje buvusi sovietinė nomenklatūra dar labiau suklestėjo. Kai prezidentas atkreipė tautos dėmesį, kad Vyriausybė ir Seimas būtų valstybininkais, tai nomenklatūros šulai dar kartą spjovė savo prezidentui į veidą, rašo politologas istorikas R. Lopata mums agentūrų perdotuotose žiniose.

Naują nusižengimą vėl padarė Rusijos kunigaikštienės titulo apdovanota Kazimira Prunskienė, palaiminta Vyriausybės ministro pirmininko Algirdo Brazausko, vykdamą į Rusijos okupuotą Karaliaučių dalyvauti 750 metų šventėje. Prieš jos kelionę pasisakė Valstybės prezidentas, nes tai Žemės ūkio ministrės kišimasis į Lietuvos užsienio politiką. Sutinkame su Užsienio reikalų ministro Antano Valionio pareiškimu, jog ministrė nužemino Lietuvą iki gubernijos lygio, dalyvaudama Rusijos gubernatoriaus rengiamoje šventėje. Tuo ji pripažįsta Rusijai Karaliaučiaus kraštą, kuris tik laikinai Potsdamo konferencijoje jai buvo pavestas administruoti, kol bus sukviesta Taikos konferencija. Gi Rusijos kunigaikštienę, kaip ir dera, grįžusią iš Karaliaučiaus, Vyriausybės premjeras paaukštino pareigose, paskirdamas nare į Lietuvos strateginio planavimo valstybinį komitetą. Gal kieno nors premjeras buvo priverstas taip daryti.

Neramios žinios ateina dėl "Mažeikių naftos" likimo, kad visa tai bus parduota Kremliaus valdomai kompanijai. Tereikėję žodinio Rusijos prezidento nurodymo, ir mūsų premjeras tuoj nutraukė derybas dėl įmonės akcijų pardavimo, kad viskas būtų atiduota Maskvos žiniai. O kaip vertinti tai, kad "Jukos" nupirko net 86% Mažeikių elektrinės akcijų? Ir Mažeikių elektrinė atiteks Kremliai.

Lietuvos Vyriausybė ir Seimas nepajėgia atsispirti Rusijos įtakai, o gal ir nenori.

S. Tūbėnas

JAV ATSTOVŲ RŪMŲ NARIAI RAGINA RUSIJĄ ATLYGINTI BALTIJOS ŠALIMS SOVIETŲ OKUPACIJOS PADARYTĄ ŽALĄ

Washington, DC. Liepos 28 d. (LRT). Du JAV Kongreso Atstovų rūmų nariai teigia, kad Rusija ne tik turi atsiprašyti už Baltijos šalių okupaciją, bet ir atlyginti per ją padarytą žalą. Tai interviu Lietuvos televizijos žinių laidai "Panorama" sakė respublikonai John Shimkus ir Thaddeus McCotter.

"Yra Vokietijos patirtis, kaip galime kompensuoti karo nusikaltimų padarytus nuostolius žydų tautai. Po ilgų derybų metų sutarta, kaip kompensuoti anksčiau užgrobtą turtą ir girdėjau, kad žmonės jau sulaukė kompensacijų", - sakė J.Shimkus.

Pažymėjęs, jog viešėdamas Baltijos šalyse, jis galėjo įsitikinti, kad šios valstybės "puikiai įveikė okupacijos padarytus nuostolius". Atstovų rūmų narys teigė, kad "daug vilčių teikiantis dalykas būtų, jei ir sustiprėjusiai valstybei būtų kompensuojama privati prarasta nuosavybė regione, kuris dar neprilygsta kitoms Europos valstybėms".

"Jeigu atskiras pilietis ar visa valstybė ką nors pavagia, logiška, kad tau turi būti grąžinta ir paprašyta atleidimo. Todėl aš laikausi nuomonės, kad tai, ko žmonės neteko per okupaciją, turi būti grąžinta", - kalbėjo Th.McCotter.

Klausimas dėl kompensacijos už sovietų okupacijos padarytą žalą kelis kartus pastarąjį dešimtmetį sukėlė įtampą Lietuvos ir Rusijos santykiuose.

(Atkelta iš 2 psl.)

JAV MUSULMONAI...

šalies vyriausybei kovoti su islamu vardu besidangstančiais ekstremistais. Antiteroristinę fatvą paskelbė tikisi paneigti bet kokius ryšius tarp islamo ir terorizmo bei išvengti nepalankios visuomenės reakcijos po išpuolių Londone ir Egipte, kuriuos įvykdė įtariamais islamistais. "Mūsų religiniai vadai kartu su bendruomenių vadovais paneigia bet kokius tvirtinimus, esą islamas ir musulmonai toleruoja ar palaiko ko-kias nors terorizmo formas", - pareiškė vienos iš fatvų palai-kusių musulmoniškų organizacijų vad. Esam Omeish, kuris yra Amerikos musulmonų sąjungos direktorius.

Iš viso fatvą pasirašė arba palaikė 130 Šiaurės Amerikos musulmonų organizacijų arba bendruomenių vadų. Šį mėnesį Amerikos musulmonai visoje šalyje pradėjo šviečiamąją kompaniją, kurios metu tvirtina, kad islamo vardu žmonės žudantys teroristai išduoda Korano priesakus.

Vykdydamas Lietuvos gyventojų 1992 metais referendume patvirtintą valią, 2000 metais Seimas įpareigojo Vyriausybės siekti iš Rusijos atlyginimo už žalą, kuri, Lietuvos tarpžinybinės komisijos skaičiavimu, siekia 80 milijardų litų.

Tąkart Rusija atmetė šiuos Lietuvos reikalavimus. Pastarąjį pusmetį apie būtinybę siekti kompensacijos už sovietinės okupacijos padarytą žalą kalba jau visos trys Baltijos valstybės.

Baltijos šalių reikalavimai Rusijai atlyginti sovietų okupacijos žalą remiasi tuo, jog Maskva yra pasiskelbusi Sovietų Sąjungos teisių perėmėja. Praėjusią savaitę JAV Atstovų rūmai vienbalsiai priėmė rezoliuciją, raginančią Rusiją pripažinti, kad Baltijos valstybės buvo okupuotos, ir pasmerkti neteisėtą Lietuvos, Latvijos ir Estijos aneksiją.

"Panoramos" paklaustas, ar realu laukti Rusijos atsiprašymo dėl okupacijos, kongresmenas J.Shimkus sakė, kad "Rusija padėtų pati sau, jei atsisveikintų su praeities klaidomis". Anot J.Shimkaus, tai padėtų Rusijai "užtikrinčiau žengti į ateitį".

Rezoliucija priimta, šiomis dienomis minint 65-ąsias Baltijos šalių okupacijos nepripažinimo politikos metines. 1940-ųjų liepos 23 dieną JAV valstybės sekretoriaus pavaduotojas Sumner Wells perskaitė pareiškimą, kuriame de-

klaravo, jog JAV nepripažįsta Sovietų Sąjungos įvykdytos Baltijos šalių okupacijos.

JAV Kongreso aukštieji rūmai - Senatas - minėtajai rezoliucijai pritarė gegužės viduryje.

Rezoliucijoje teigiama, kad Rusijos Federacijos vyriausybė turi aiškiai ir vienareikšmiškai pripažinti ir pasmerkti Sovietų Sąjungos 1940-1991 metais neteisėtai vykdytą Baltijos šalių - Estijos, Latvijos ir Lietuvos - okupaciją ir aneksiją.

Dokumente akcentuojama, kad 1939 metais stalininės SSRS ir hitlerinės Vokietijos pasirašytą Molotovo-Ribbentropo pakta ir slaptuosius jo protokolus, nulėmusius Baltijos šalių okupaciją, pasmerkė pačios buvusios SSRS Liaudies deputatų suvažiavimas. Rusijos valdžiai pripažinus okupaciją, sustiprėtų minėtų tautų gera valia ir regioninis saugumas, rašoma rezoliucijoje.

Lietuvos Seimo pirmininkas Artūras Paulauskas padėkojo JAV Atstovų rūmams už sovietinės okupacijos nepripažinimo politiką. A.Paulausko laiške JAV Atstovų rūmų pirmininkui Dennis Hastert dėkoma už rezoliucijos, kurioje smerkiama Sovietų Sąjungos įvykdyta Baltijos šalių okupacija, priėmimą. JAV Kongreso aukštieji rūmai - Senatas - minėtajai rezoliucijai pritarė gegužės viduryje. **LGITIC**

AR LIETUVA NEGALI BŪTI "MAŽEIKIŲ NAFTOS" SAVININKE?

Ūkio ministro Kęstučio Daukšio nebaugina iš Rusijos teisingumo ministro gautas raštas su prašymu neregistruoti veiksmų su "Jukos" priklausančiomis "Mažeikių naftos" akcijomis.

"Man atrodo, turi Lietuva pakankamai daug priemonių tam, kad atsakyti tam, jeigu tai iš tikrųjų yra noras sumažinti pretendentų skaičių, jį kažkaip tai praplėsti", - paklaustas, kaip Lietuva gali atsakyti į tokį raštą *Žinių radijui* sakė K. Daukšys. Kai kurių analitikų vertinimu, šiuo raštu Rusijos valdžia siekia sumažinti galimų investuotojų į bendrovę skaičių, taip **sudarydama sąlygas paketą įsigyti Kremliai lojaliai bendrovei.**

"Jukos" siekia parduoti savo valdomą 53,7 proc. "Mažeikių naftos" akcijų paketą, kuris biržos kaina vertas daugiau kaip 3 mlrd. litų. Lietuvoje baiminamasi, kad jis bus parduotas Kremliai pavai-

džiai Rusijos įmonei, nes tokiu atveju išskiltų grėsmė tautiniam saugumui.

2004 metais "Mažeikių nafta" perdirbo 8,66 mln. tonų naftos ir kitos žaliavos - 21 proc. daugiau nei 2003-iaisiais. Šiemet tikimasi perdirbti apie 9 mln. tonų naftos. **LGITIC**

STEBĖJIMO SKRYDIS VIRŠ BALTARUSIJOS

JAV kariškiai liepos 27-29 dienomis surengė stebėjimo skrydį virš Baltarusijos teritorijos. Tai pranešė Baltarusijos gynybos ministerija. Pasak ministerijos atstovo, inspekcinis skrydis stebėjimo lėktuvu OC-135B vyko remiantis "Atviro dangaus" sutarties nuostatomis. Be Baltarusijos, inspekcinio skrydžio maršrutas ėjo Rusijos oro erdve, pažymėjo jis. Skrydžio tikslas - kontroliuoti karinę veiklą stebimų šalių teritorijoje, sakė atstovas.

JAV karinius pareigūnus lydėjo šalies ginkluotųjų pajėgų oro erdvės naudojimo valdybos skyriaus viršininkas papulkininkis Andrej Burdukov.

“MOKYSIMĖS PAGAL VAKARIETIŠKUS IR LENINO PRINCIPUS”

Vilnius, liepos 26 d. (ELTA). Darbo partijos pirminko Viktoro Uspaskicho pažadus rudenį imtis valdančiosios koalicijos partnerius socialdemokratams mokytis dirbti šie vertina su šypsena. Kaip *Eltai* teigė Seimo Socialdemokratų frakcijos seniūnas Juozas Olekas, jau senokai Lietuvos politiniame gyvenime įsitvirtinę socdemai neprieštarautų mažiau nei dvejus metus gyvuojančios partijos žadamiems mokslams.

"Leninas visuomet sakydavo: "Mokytis, mokytis ir dar kartą mokytis". Matyt, Rusijoje pabuvęs V. Uspaskichas pasisėmė tokių idėjų. Vakaruose irgi populiarius mokymasis visą gyvenimą. Jei tik jie ką nors racionalaus pasiūlys, mes visada su malonumu mokysimės", - tvirtino parlamentarai.

E.ZINGERIO KOMISIJA RŪPINSIS "DEMOKRATIJOS EKSPORTU"

Demokratijos sklaida Europos Sąjungos (ES) kaimyninėse šalyse rūpintis Seimo Užsienio reikalų komiteto (URK) padalinys - Europos kaimynystės pakomitetas. Jo vadovas konservatorius Emanuelis Zingeris. Šis URK padalinys sieks, jog "Lietuvos sėkmingas patyrimas išsivaduojant iš sovietų jungo šioms šalims taptų sektinu pavyzdžiu". Komitetas koordinuos, kad visos Lietuvos žinybos "vykdytų ES nuostatas kaimyninių Bendrijos šalių atžvilgiu". Specialus URK pakomitetas sukurtas besibaigiant pavasario sesijai, tad į pirmą posėdį rinksis Seimui grįžus iš atostogų.

Kalbėdamas apie URK padalinio veiklos gaires E.Zingeris pabrėžė, jog "demokratijos eksportu" Baltarusijai, Ukrainai bei Pietų Kaukazo šalims - Gruzijai, Azerbaidžanui ir Armėnijai - užsiimsiantis pakomitetas savo veiklą koor-

"Taip ir dirbsime, vadovaudamiesi Europos Sąjungos ir Lenino principais. Juoba kad studijos būna visokių formų: neakivaizdinės, dieninės, nuotolinės", - ironizavo socdemas.

Paklaustas, ko politikos senbuviai gali pasimokyti iš svaria politinė patirtimi negalinčių pasigirti valdančiosios daugumos kolegų, dėl kurių vado aukštojo išsilavinimo kilo nemažai abejonių, J. Olekas pabrėžė, jog ne mažiau svarbi ir gyvenimiška patirtis. "Štai dabar keliauju dviračiu po Lietuvą, bendrauju su kaimo bobutėmis ir diedukais, semiuosi iš jų patirties", - kalbėjo politikas.

Nepaisant pastarojo meto apsižodžiavimo su "darbiečiais", J. Olekas patikino, kad valdančiąją koaliciją sudarančios partijos ateityje turėtų dirbti sklandžiai: "Mes su vi-

sais galime sugyventi, svarbu, kad darbai vyktų".

ELTA primena, jog liepos 25 d. posėdžiavęs Darbo partijos prezidentas, nepaisant kai kurių jos vadų viešų kalbų apie augančią įtampą koalicijoje, lieka valdančiojoje daugumoje.

Tačiau po atostogų gimtojoje Rusijoje grįžęs "darbiečių" vadas, buvęs ūkio ministras ir Seimo narys Viktoras Uspaskichas pažadėjo koalicijos partnerius, su kuriais kol kas nesiseka sklandžiai sutarti, išmokyti dirbti: "Kiekvienas partneris sugeba pristatyti ką nors naujo, gero. Mes irgi bandysime kažką naujo, gero, kokybiško pasiūlyti savo partneriams".

Anot V. Uspaskicho, tokie mokslai turėtų prasidėti rudenį, kai į Seimą grįš kol kas atostogaujantys parlamentarai.

sisakantis V.Juščenko.

Minėtose derybose intensyviai tarpininkavo Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus.

Lietuva bei Lenkija yra deklaravusios paramą narystės ES bei NATO siekiančiai Ukrainai. Siekiant Ukrainai padėti įgyvendinti europinės ir euroatlantinės integracijos planus gegužės mėnesį buvo įsteigta trišalė Lietuvos, Lenkijos ir Ukrainos parlamentinė asamblėja.

Lietuva savo paramą pasiūlė ir orientaciją į Vakarų deklaravusioms Gruzijai ir Azerbaidžanui. Trečioji Pietų Kaukazo valstybė, Armėnija, savo ateitį labiau sieja su Rusija, kuri šioje šalyje turi karinių bazių. Autoritarinio Aleksandr Lukašenko vadovaujama Baltarusija, vienintelė iš minėtų valstybių turinti sieną su Lietuva, į Vakarų kol kas nesidairo ir susilaukia kritikos iš tarptautinių žmogaus teisių organizacijų bei užsienio vyriausybės dėl žodžio laisvės ribojimo ir opozicijos slopinimo.

"Tarptautinės garbės" ordinas.

Iš šios organizacijos birželį žemės ūkio ministrė K. Prunskienė priėmė kunigaikštienės titulą. O praėjusią savaitę į Lietuvą atsiųstos į lygintuvo dėžę supakuotos kunikaikščių regalijos ir jos šeimos nariams - titulo paveldėtojams.

LRT

A.BRAZAUSKAS ATSIKĖ RUSŲ ORDINO

Kunigaikštienės titulą žemės ūkio ministrei suteikę Sankt Peterburge įsikūrę Asmenybės rūmai, ordina žada ir premjerui Algirdui Brazauskui. Premjero atstovė patvirtino, jog toks pasiūlymas Vyriausybėje buvo gautas, tačiau A.Brazauskas apdovanojimo

atsisakė.

Tarptautiniais asmenybės rūmais besivadinančios organizacijos Rusijoje astovas LTV žinių laidą "Panorama" tikino, jog liko suderinti tik biurokratinės procedūras, ir iki metų pabaigos Vyriausybės vadovui A.Brazauskui bus įteiktas

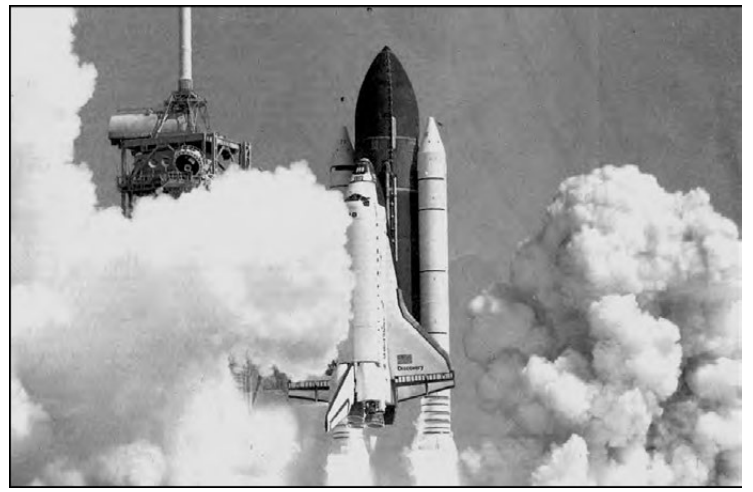
SIUNTA ATKELIAVO NE DIPLOMATINIŲ PAŠTŲ

Vilnius, liepos mėn. 28 (Delfi). Valstybės saugumo departamentas (VSD) nustatė, kad asmeninio pobūdžio siunta, kurią Kazimirai Prunskienei siuntė Rusijos organizacijos "Tarptautiniai asmenybės rūmai", nebuvo gabenama

diplomatiniu paštu. Tai konstatuota po tyrimo, kurį Valstybės saugumo departamentas atliko dėl galimo diplomatinio pašto gabenimo taisyklių pažeidimo.

Vadovaujantis šiomis taisyklėmis, jokie privataus po-

būdžio siuntiniai negali būti gabenami diplomatiniu paštu. Nustačius, kad minėta siunta į Lietuvą atgabenta ne diplomatiniu paštu, tyrimas baigtas, konstatuojant, kad šio pašto gabenimo taisyklės nebuvo pažeistos, rašoma VSD pranešime spaudoje.

Discovery erdvėlaivis laimingai su 7 astronautais pakilo iš Cape Canaveral bazės Floridoje ir orbitoje išbus 12,5 dienų. Astronautai atliks daug svarbių uždavinių.

NASA nuotr.

"DISCOVERY" SUSIJUNGĖ SU KOSMINE STOTIMI

Po dviejų dienų skrydžio JAV erdvėlaivis "Discovery" liepos 28 d. susijungė su Tarptautine kosmine stotimi. Tai Maskvoje paskelbė Skrydžių valdymo centras.

Erdvėlaivio kapitonė Eileen Collins su nedidelėmis problemomis startavusi "Discovery" sėkmingai "privairavo" prie stoties. Prieš tai įgula iš visų pusių nufotografavo artėjantį laivą, kad galėtų užfiksuoti galimus jo korpuso pažeidimus.

Pirmausia bus patikrinta, ar erdvėlaivis su TKS susijungė hermetiškai. Tik išlyginus slėgį bus atidaryti perėjimo liukai. Anot planų, tai turėtų įvykti 15.19 val. Vidurio Europos vasaros laiku.

Tai buvo pirmasis JAV erdvėlaivio susijungimas su TKS nuo "Columbia" katastrofos prieš puse metų. "Discovery" startas taip pat nebuvo sklandus. Kylant iš kosmodromo Kanaveralo kyšulyje liepos 26 d. nuo jo degalų bako atskilo izoliacijos medžiagos dalis.

ISS ir "Discovery" įgulos kartu praleis apie savaitę. Bus remontuojama kosminė stotis ir perkraunamas erdvėlaivio atgabentas kroviny.

NASA, deja, nesugebėjo visiškai grįžti į kosmosą, nes nustatyta, jog skrydžių saugumas nėra pakankamas.

JAV kosmoso agentūra pranešė, jog starto metu nuo "Discovery" atskilusios nuolaužos liudija, kad ne visi darbai padaryti iki galo, nors per du su puse metų erdvėlaivių saugumo gerinimui išleista daugiau nei 1 mlrd. dolerių.

Kameros pakilimo metu užfiksavo mažiausiai tris nuo korpuso atskilusias izoliacines daleles. Viena iš jų buvo beveik tokio pat dydžio, kaip "Columbijos" atveju. Dėl panašaus gedimo prieš dvejus su puse metų katastrofa ištiko kitą Amerikos kosminį laivą "Columbia".

Tai pirmoji NASA pilotuojamo erdvėlaivio misija po "Columbia" katastrofos 2003-iaisiais.

NASA liepos 27 d. pristab-

dė savo daugkartinių erdvėlaivių skrydžių programą, nes paaiškėjo, kad "Discovery" starto metu nuo laivo išorinio bako atplyšo dideli izoliacinės medžiagos gabalai. Šis incidentas primena problemas, dėl kurių prieš puse metų įvyko erdvėlaivio "Columbia" katastrofa.

Septiniems pakilusio "Discovery" astronautams pavojus negresia ir neatrodo, kad krinčianti nuolauža būtų atsitrenkusi į laivą ir jį apgadinusi, sakė daugkartinių erdvėlaivių programos vadovo pavaduotojas Wayne Hale. Per savo 12 dienų misiją erdvėlaivis turi nugabenti įrangos ir atsargų į Tarptautinę kosminę stotį.

Vis dėlto NASA nurodė daugiau nerengianti daugkartinių erdvėlaivių skrydžių, kol nebus išspręsta ši pasikartojanti atplyšančios izoliacinės medžiagos problema.

Tačiau kameros taip pat parodė, jog nuolauža nekludė erdvėlaivio. Rusijos kosmonautikos ekspertai sakė manantys, kad po incidento starto metu pavojaus septiniems "Discovery" astronautams nėra. "Neskrisime, kol nebūsime pasirengę. Negaliu pasakyti, kiek laiko mums prireiks", - sakė skrydžio vadovas Bill Parsons.

Vaizdo medžiagoje matyti, kad ant erdvėlaivio išorinio bako, kuris "Discovery" artėjant prie orbitos atsiskyrė, buvo mažiausiai trys didelės sritys, kur atplyšusi izoliacija. Tai kelia nerimą, nes "Columbia" starto metu 2003 metų sausio 16-ąją nuo išorinio bako atplyšęs 0,75 kg izoliacinės medžiagos gabalas krisdamas pramušė skylę erdvėlaivio sparne.

Didžiausias iš trijų atplyšusių izoliacijos gabalų yra maždaug tokio paties dydžio kaip ir tas, kuris pažeidė "Columbia". 2003 m. "Columbia" po 16 dienų bandė grįžti į žemę, įkaitę atmosferos dujų srautai prasiskverbė pro šią apsauginę dangos skylę ir suardė erdvėlaivį. Septyni juo skridę astronautai žuvo. *ELTA*

KAUNO RAJONO DAINŲ IR ŠOKIŲ ŠVENTĖJE

Dr. Leonas Milčius

Daug buvo abejonių, ar reikia švęsti Kauno rajono įkūrimo 50-tį? Gi tada, pokaryje, sovietinės valdžios sprendimu buvo suardytas Lietuvos administracinis teritorinis suskirstymas, panaikintos apskritys, valsčiai ir įkurti rajonai. Šiandien, vėl atkūrus apskritis, sudarius savivaldybes, kurių teritorijos ne visada sutampa su rajonais, pastarųjų vaidmuo tapo ne toks jau svarbus, o kartais ir dviprasmiškas. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad šie metai yra ir 15-ieji Lietuvos Nepriklausomybės metai bei kad liepos pradžioje Vilniuje vyks visų lietuvių tradicinė Dainų ir šokių šventė, surengti mažesnę, lyg paruošiamąją šventę savo rajono žmonėms, atrodo tikrai reikalinga. Ko ne ko, bet dainų, šokių, gražių švenčių žmonėms, kai dabartinis politinis gyvenimas išmaišytas ir permaišytas tokiomis neaiškiomis, dažnai net purvinomis spalvomis, tikrai reikia. Ir tikrai, atrodo, kad ne tik naujomis spalvomis sužėrėjo Kulautuva, jos pušys, žaliaskarės eglės, bet ir žmonės. Gausiai suplūde į Vasaros estradą, pagauti muzikos, šokių, dainų, jaudinančio

šventinio šurmilio visi buvo linksmi ir lyg naujai švytėjo.

Šventėje buvo gausu įvairių renginių, bet pagrindinis akcentas buvo čia, Kulautuvoje, skaičiuojant nuo 1953 metų, jau 24-oji Kauno rajono dainių ir šokių šventė. Prieš prasidedant šventei, Raudondvario bažnyčioje Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius pašventino tikrai puošnią Kauno rajono savivaldybės vėliavą. Kaip ir Kauno apskrities herbą, taip ir Kauno rajono vėliavą bei herbą sukūrė dailininkas Arvydas Každailis, kuris buvo aprobuotas Lietuvos heraldikos komisijoje bei š.m. vasario 28 d. patvirtintas Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus dekretu. Centrinė vėliavos dalis - istorinis Kauno herbas, raudono skydo lauke sidabrinė tauro galva kryžiumi tarp ragų. Pagrindinėje mėlynoje vėliavos dalyje pavaizduotas sidabrinis dvišakis, rodantis per Kauno rajoną tekančias tris upes: Nemuną ir į jį įtekančias Nerį bei Nevėžį.

Dainų ir šokių šventėje išvardinti visus dainininkus, šokėjus ir orkestrus būtų sunku, jų buvo tiek daug: 4 suaugu-

Kauno rajono dainų šventės momentas.

Leono Milčiaus nuotr.

siųjų ir 21 moksleivių choras, 15 kapelių, 13 folkloro kolektyvų, 8 vyresniojo amžiaus žmonių ir 24 vaikų ir jaunimo tautinių bei 19 šiuolaikinių šokių kolektyvų, 8 moksleivių folkloro kolektyvai ir pučiamųjų orkestrai. Visuose šiuose kolektyvuose šoko, dainavo, grojo per 1800 atlikėjų. Taigi, jei kam nors atrodytų, kad Lietuvos kultūrinis gyvenimas yra sustingęs, nuobodus, skurdus – tai būtų netiesa. Yra tiek daug dainingų, gražių žmonių, savo kalbą, dainą ir šokį mylinčio jaunimo, tad dainų šventėms dar daug metų tik skambėti ir skambėti.

Tris valandas tęsėsi šventinis koncertas. Prieš tai vyko šventinė eiseną, šventės atidarymas, kuriame sveikinimo kalbas sakė rajono vadovai, Kauno apskrities ir Kauno miesto atstovai, svečiai iš mūsų sostinės Vilniaus, o taip pat iš Lenkijos Myslibožo miesto ir Slovakijos Banska Bystricos regiono. Tik jokios sausos politikų, valdininkų kalbos negalėjo prilygti lietuviškų dainų melodijoms, ypač kai jas atlikdavo vaikai, moksleiviai.

Be jokios abejonės šventė tikrai buvo reikalinga ir ji pavyko. Džiaugdamasis ja, šiandienine dainų ir šokių švente, min-

timis negalėjau negrįžti į 1953, 1954-uosius metus. Tada, būdamas 11-12 metų Zapyškio septynmetės mokyklos mokinys taip pat čia, Kulautuvoje, dalyvavau dainų šventėje. Tik dainos tada buvo kitos, ir vėliavų spalvos kitos. Prisimeni ir džiaugiasi širdis, kad dar to laiko sulaukta, kai tarp žalių pušų ir eglė viršūnių plevėsuoja visai kitos vėliavos: Lietuvos trispalvė, Europos Sąjungos žvaigždėtoji, aukso spalvas žerianti dainų ir šokių švenčių vėliava, o nuo šiolei ir savoji, Kauno rajono.

Raudondvaris,
2005-06-18.

Dr. Algimantas LIEKIS

MES - LIETUVIAI: KOVOS IR VILČIŲ METAIS

(1988 - 1990 M.)

CVII.

LKP, kuriai buvo leista rengti "suverenios" LSSR konstituciją, kaip ir jos partiniuose kabinetuose paskirti Aukščiausiosios Tarybos deputatai (berods tik trys tada buvo tikrai išrinkti į atsiradusias laisvas vietas), Maskvos tvirtinami ministrai, viską persunkęs KGB tinklas *nebuvo legitimu* Lietuvos *valdžia*; jos paskelbta nepriklausomybė veikiau galėjo įteisinti esamą neteisėtumą negu atkurti teisėtumą. Šį žygi, kad jis būtų įvertinamas ir paremtas ten, kur ką nors reiškia būtent *atstovaujamoji demokratija*, galėjo padaryti vien teisėtai ir demokratiškai išrinkti atstovai, rinkęsi Vilniuje tą kovo 10-ąją dieną.

Kovo 11-ąją įtvirtinome Sąjūdžio, taigi nepriklausomybės, o ne "suverenitatinės autonomijos" principus. Nustatėme ir patvirtinome, kad Lietuva yra *ta pati* valstybė, egzistavusi 1918-1940 m., teisiškai egzistavusi ir toliau, tik dėl svetimų jėgų smurto negalėjusi vykdyti viso savo suvereniteto,

bet nuo šiol, kaip sakoma *Akte dėl Lietuvos Nepriklausomos Valstybės atstatymo* "Lietuva vėl yra nepriklausoma valstybė", o jos Aukščiausioji Taryba "kaip suvereninių galių reiškėja šiuo aktu pradeda realizuoti visą Valstybės suverenitetą".

Taip galutinai ir aukščiausiuoju suverenios galios lygmeniu buvo patvirtinta, kad Lietuva yra ne kokios nors nauja, bet *ta pati* valstybė savo atžvilgiu ir *kita* valstybė Sovietų Sąjungos atžvilgiu.

Principingai svarbus buvo paskutinės nepriklausomos Lietuvos Konstitucijos galiojimo atstatymas (nors daug kam mielesnė būtų buvusi ankstesnė Konstitucija), pabrėžiantis SSRS 1940 m. agresiją ir neteisėtą okupaciją, o kartu - kad Lietuvoje negalioja kitos konstitucijos ir SSRS įstatymai. Tuo pat priėmėme laikinąją konstituciją - Laikinąjį Pagrindinį Įstatymą ir Įstatymą dėl šios laikinosios konstitucijos patvirtinimo, kuris dabar jau

teisėtai sustabdė 1938 m. Konstituciją ir leido veikti įstatymams, neprieštaraujantiems naujai laikinajai konstitucijai.

Kovo 11-osios aktų visumą, kuri nuosekliai atkūrė nepriklausomą Lietuvos valstybę, užbaigėme - jau vėlyvą naktį - Kreipimusi į pasaulio tautas. Jame pavartojomė ir ankstesniuose aktuose dar nebuvusį žodį, nors pati samprata glūdėjo visur: nepriklausomos Lietuvos valstybės *tęstinumas*.

Nepriklausoma valstybė, kita valstybė - tą reikėjo vykdyti, kad nei sau, nei kitiems nebūtme juokingi. Kreipėmės į M.Gorbačiovą kovo 12 d. ir kovo 13 d., rūpindamiesi Lietuvos jaunuolių ir visų piliečių, esančių SSRS ginkluotosiose pajėgose, apsauga bei sugrąžinimu į Lietuvą; iš karto pakvietėme pradėti derybas dėl SSRS kariuomenės išvedimo; specialiu nutarimu papildomai išaiškinome, kad SSRS karinė prievolė Lietuvos piliečių atžvilgiu negalioja; nutraukėme SSRS karinių komisariatų

veiklą. Dar vienu svarbiu nutarimu, nors ir įveikdami tam tikrą net sąjūdininkų pasipriešinimą, nustatėme, kad "Lietuvos žmonių išrinkti TSRS liaudies deputatai praranda savo statusą". Ne visiems tai patiko, bet vėliau matėme, kad tik du SSRS liaudies deputatai atmetė suverenios Lietuvos sprendimą, ignoravo ir pasipriešino jam, toliau dalyvaudami Sovietų Sąjungos valdžios aukštybėse, tuo kenkdami Lietuvos valstybei ir kompromituodami juos išrinkusių lenkų bendruomenę. Beje, 1990 metų pabaigoje įkurtas Ateities forumas vėl tempė į praeitį, reikalavo toliau dirbti Sovietų Sąjungos valstybinėse struktūrose.

Pabrėždama, jog ji yra kita valstybė, Lietuva turėjo tapti ir *kitokia* pačios Sovietų Sąjungos atžvilgiu. Dideli politiniai visuomeniniai ir ekonominiai pokyčiai atrodo reikalingi ne tik savaime, bet ir tam, kad net pakartotinio užgrobumo atveju visiškai inkorporavimas atgal būtų nebeįmanomas.

Tiems, kurie vertino Nepriklausomybės žingsnius kovo 11-ąją kaip "istorinę klaidą" arba kaip nepasiruošusio "nuogo šuolį į dilgėles", kurie peikė, kad neatidėjome ir netipenom išlėto "Stepas paskui Stepą", ga-

lima būtų pasiūlyti šį tą iš jų "realios politikos", panašios į mokslinę fantastiką; o ką, jeigu per tuos penkerius metus jau apsirengę, *dabar* prabilume B.Jelcinui ir P.Gračiovui apie nepriklausomybę, - matote, mums nepatinka šimtai vaikinių karstų, parvežamų iš Čechėnijos? Tikriausiai išgirstume: žinoma, čia jūsų reikalas, mes nieko prieš, eikit ir būkit nepriklausomi, štai net ir kariuomenę jau išvedėm iš Lietuvos jūsų nė neprašomi...

Vargu ar nors vienas keistuolis Lietuvoje šiandien manytų, kad galimas toks Maskvos atsakymas.

Norėdami *kitokios* ir teisingesnės valstybės turėjome spręsti ir socialinių garantijų, ir privačios nuosavybės klausimus. Ne veltui M.Gorbačiovas po sausio žudynių mus labai peikė, esą Lietuvoje "ėmė atsirasti savininkų"! Kartu su valstybės tęstinumu turėjome spręsti ir *piliečių nuosavybės tęstinumo* klausimus, atmesdami svetimos valstybės padarytas konfiskacijas, nacionalizaciją, visų atėmimo veiksmų neteisėtumą.

Kita valstybė, atėjusi į Lietuvą smurtu, padarė daug visokeriopos žalos - turime reikauti jos atlyginimo.

(Bus daugiau)

VILNIAUS UNIVERSITETE PAGERBTAS NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS DIPLOMATAS

Vilnius, liepos 21 d. (ELTA). Lietuvos diplomatija semiasi stiprybės iš savo istorijos ir sunkiausiais mūsų šaliai metais Tėvynės labai dirbusių diplomatų veiklos.

Taip diplomato, rašytojo, žurnalisto, teisės mokslų daktaro Alberto Geručio gimimo 100-osioms metinėms skirtos parodos atidaryme teigė užsienio reikalų ministras Antanas Valionis, pranešė Užsienio reikalų ministerija (URM).

Vilniaus universiteto (VU) ir URM iniciatyva surengtos parodos atidaryme VU bibliotekos Baltojoje salėje taip pat dalyvavo prezidentas Valdas Adamkus, šalies politikai ir diplomatai.

Ekspozicijoje pristatomi VU bibliotekai dovanotos A. Geručio asmeninės bibliotekos leidiniai, paties diplomato straipsniai, knygos ir turtingas jo laišku bei nuotraukų archyvas, atskleidžiantis diplomato veiklą.

Gimęs 1905 m. Rygoje, A. Gerutis lankė lietuvių pradžios mokyklą ir Pirmojo pasaulinio karo metais - progimnaziją Samaroje. 1919 m. įstojo savanorių į Latvijos kariuomenę, dalyvavo kovose su bermon-tininkais, buvo vienas iš Rygos lietuvių "Rūtos" draugijos steigėjų. Vėliau persikėlė

Albertas Gerutis

gyventi į Kauną, studijavo Lietuvos, Berlyno ir Berno universitetuose. 1933 m. baigė teisę Berno universitete Šveicarijoje, įgijo teisės mokslų daktaro laipsnį. Nuo 1928 metų buvo Lietuvos aidas, vėliau ir Eltos korespondentas Berlyne.

A. Gerutis dirbo Klaipėdos krašto gubernatūroje, buvo vienas iš Prekybos instituto Klaipėdoje steigėjų. Nuo 1936 metų dirbo URM, Ženevoje buvo Lietuvos delegacijos prie Tautų Sąjungos sekretorius, Lietuvos pasiuntinybės Berne pirmasis sekretorius, vadovavo Lietuvos spaudos biurui.

Po Antrojo pasaulinio karo A. Gerutis buvo Lietuvos pasiuntinys Šveicarijoje, vėliau -

pasiuntinybės patarėjas ir įgaliotasis ministras. Jo namai buvo tapę neformalia diplomatinė atstovybe ir lietuvių kultūros židiniu.

Įvairios spaudos konferencijos svarbiais Lietuvai ir Baltijos valstybėms klausimais, studijų savaitės, parašyti straipsniai ir knygos apie Lietuvą ir įžymius valstybės veikėjus - tai tik keletas neeilinio diplomato ir aktyvaus Šveicarijos lietuvių bendruomenės nario A. Geručio veiklos sričių.

1946 m. diplomatas pradėjo Lietuvos bibliografinio archyvo steigimą ir buvo jo vedėjas, rengė Baltų kultūros dienas ir Europos lietuviškųjų studijų savaitę Liucernoje (Šveicarija), buvo vienas iš organizacijos "Europos žmonių teisių ir apsisprendimo konferencija" steigėjų.

Jo iniciatyva surinktas bibliografinis archyvas - daugybė įvairiomis Europos kalbomis išleistų veikalų ir periodikos apie Lietuvą, Latviją, Estiją, Rytų Europos ir net Kaukazo tautas - Lietuvos generalinio konsulato Ženevoje, Lietuvos ir užsienio lietuvių kultūros ir mokslo veikėjų pastangomis buvo pervežtas į Lietuvą.

A. Gerutis mirė 1985 me-

Lietuvos pirmoji dama kultūrininkų moterų draugijoje: iš kairės - Vida Bandienė, Agnė Zuokienė, Alma Adamkienė, rašytoja Aušra Marija Sluckaitė, Aldona Gaškienė ir Marija Motiekienė. LR

PASKIRSTYTAS LIETUVIŲ FONDO PELNAS

Lietuvių fondo vadovybė spaudos konferencijos metu liepos 27 d. pateikė šių metų pelno paskirstymą. Mūsų švietimo reikalams paskirta 154,797.00, kultūriniais reikalams 117,750.00 dol., visuomeniniai veiklai 202,586.00 dol. ir jaunimo reikalams 218,688 dol. Iš viso šiais metais paskirstyta

693,821.00 dol. Tad daugiausia skirta visuomeninei veiklai - Pasaulio lietuvių bendruomenei, JAV LB Krašto valdybai, LB Socialinių reikalų tarybai, žiniasklaidai ir kitiems bendriems projektams ir jaunimo visuomeninei veiklai - stovykloms, jaunimo organizacijoms, sporto klubams, stipendijoms.

tais, Berne. Prieš penkerius metus diplomato ir jo žmonos palaikai buvo perlaidoti Kaune, Petrašiūnų kapinėse.

Redakcijos pastaba: *Dirva* yra ypač giliai dėkinga dr. A. Geručiu ir jo šeimai. *Dirvoje* buvo spausdinta daug dr. Ge-

ručio straipsnių ir kelionių aprašymų. Po jo žmonos Elenos mirties, iš jos palikimo 1997 metais *Dirva* gavo \$ 32,000 auką. Tai yra pats stambiausias palikimas bet kada skirtas *Dirvai*. Jis rėmė šį savaitraštį.

Aleksas Vitkus 60 METŲ PO JALTOS

XI.

Pasirašė: Winston S. Churchill, Franklin D. Roosevelt ir J.V. Stalin. Buvo nutarta, kad konferencijos komunikatas vienu laiku būtų paskelbtas visam pasauliui jau sekančią dieną.

Trys Didieji išsiskirstė vasario 12. Tai buvo prezidento Lincoln gimimo dienos šventė, bet atrodo, niekas to neprisiminė. FDR skubėjo pailsėti ir praleisti naktį Sevastopolyje stoviničiame Amerikos laive "Catoctin". Pakeliui jis sustojo ir Balaklava laukuose, kur beveik prieš šimtą metų ten įvyko legendinis rusų - anglų mūšis vardu "Charge of the Light Brigade". Prezidentas buvo labai sukrėstas pamatęs beveik visiškai per karo veiksmus sugriautą Sevastopolio miestą. Iš ryto FDR grupė paliko laivą ir per Simferopolį pasiekė Saki aerodromą, už maždaug 70 mylių. Iš ten jis išskrido į Egiptą, kur turėjo susitikti su net trimis arabų karaliais. Viena iš temų turėjo būti žydų ir Palestinos klausimas.

FDR GRĮŽTA NAMO

Tik ką grįžęs iš kelionių, prezidentas padarė Kongresui pranešimą, kuris buvo sutiktas su didelėmis ovacijomis. Daugumai amerikiečių jis vis dar buvo herojus, išgelbėjęs Ameriką iš ekonominio skurdo, ir triumfavęs Jaltoje. Jis paminėjo, kad Krymo konferencija turėjo du tikslus, 1. Kartu visiems nutarti kaip kuo greičiausiai, ir su kuo mažesniais aukomis, nugalėti Vokietiją, ir 2. Sudaryti tvirtą pagrindą tarptautiniam bendradarbiavimui, kuris po karo chaoso pasaulio tautoms atneštų taiką ir saugumą. "Mes ne tik padarėme didelę pažangą siekiant tų tikslų, bet ir net savo mintyse vienbalsiai sutarėme veikti kartu", - tęsė jis, aidint audringoms ovacijoms. Paminėjo ir Vokietijos besąlyginio pasidavimo formulę, kuri esą nereiškianti vergiją, nors, žinoma, neminėjo, kad vokiečių darbo jėga bus siunčiama vergų darbui į Rusiją. Paminė-

jo ir dviejų Lenkijos vyriausybių, viena - Londone, kita - Liubline, problemą, ir kad bus sudaroma nauja bendra demokratinė vyriausybė. Baigė savo valandą trukusią kalbą primindamas, kad "nors prieš 25 metus mes taikos neatradome, dabar negalime vėl padaryti tą pačią klaidą". Balsas vis silpnėjo, ir daugelis auditorijoje matė ir suprato, kad gal jie savo prezidentą girdėjo jau paskutinį kartą.

Kovo mėnesį Stalinas atsiuntė slaptą raštą, kuriame kaltino Ameriką vedus paliaubų derybas su gen. Kesseling, kuris vadovavo vokiečių frontui Italijoje. Pasirodė, kad anglų feldmaršalas Alexander tikrai buvo labai preliminarai suėjęs į sąlytį su vokiečiais, bet pataręs laikinai rusams apie tai nepranešti. Roosevelt stengėsi šį "nesusipratimą" paaiškinti Stalinui, kuris atsakė, kad jis neabejoja prezidento asmeniškai garbe ir teisingumu, bet perspėjo, kad "jūsų kariniai patarėjai jus ne apie viską informuoja".

Įtampa priėjo net prie tokio taško, kad Roosevelt susirūpino, jog ir balandžio mėnesį San Francisco mieste

planuota steigiamoji JT konferencija gali neįvykti. O tai, ir taikos konferencija, buvo prezidento pats didžiausias siekis. Atrodė, kad Hitlerio viltis, jog anksčiau ar vėliau sąjungininkai susikirs su savo ideologiniu priešu - sovietais, išsipildys. Tai įvyko, bet kiek vėliau, karui jau pasibaigus. FDR pagaliau suprato, kad Stalinas, turėdamas didžiausią pasaulyje sausumos kariuomenę, visuose nesutarimuose turės lemiamą žodį.

Praėjus tik dviems mėnesiams po Jaltos konferencijos, Roosevelt mirė balandžio 12, nesulaukęs karo pabaigos. Sekantys Stalino žingsniai dar prieš karo Europoje pabaigą, sudarant kliūtis geram bendradarbiavimui dėl problemų Lenkijoje, Austrijoje, Graikijoje, Trieste, ir kitur, sukėlė didelį, bet bergždžią, Churchill rūpestį dėl demokratinės Europos ateities.

Sąjungininkų kariuomenė Vokietijoje jau buvo įsiveržusi į teritorijas, kurios pagal Jaltos susitarimą buvo priskirtos Sovietų okupacinei zonai, ir Churchill nenorėjo, kad iš ten ji pasitrauktų. Deja, karas Japonijoje dar nebuvo pa-

sibaigęs, ir nei naujasis Amerikos prezidentas, Harry S. Truman, nei viešoji visuomenės nuomonė neturėjo rizikuoti naujų kivirčių, ir kariuomenė buvo atitraukta (Berlyno frontas, Tiuringija, ir kt.) Taip sovietams teko garbė užimti Berlyną, Vieną, Pragą, ir taip pasauliui pademonstruoti, kas buvo tikras karo Europoje laimėtojas.

POTSDAMO KONFERENCIJA - 1945 LIEPA

Paskutinis trijų didžiųjų susėjimas įvyko jau karui Europoje pasibaigus, Berlyno priemiestyje Potsdam, nuo liepos 16 iki rugpjūčio 2, 1945. Iš Jaltoje dalyvavusių didžiųjų liko tik Stalinas: FDR jau buvo miręs, o Churchill Potsdamo konferencijos metu pralaimėjęs rinkimus, turėjo Anglijai atstovauti leisti perimti naujai išrinktam Clement Attlee ir jo užsienio reikalų ministrui Ernest Bevin. Čia vėl iškilo dideli ginčai dėl vakarinės Lenkijos sienos. Pasirodė, kad kai Jaltos buvo kalbėta apie Oder ir Neisse upes, vakariečiai nepasiteiravo apie kurią Neisse upės šaką buvo kalbama: vakarinę ar rytinę.

(Bus daugiau)

CHICAGO, IL

**TAUTINĖS SAJUNGOS
GEGUŽINĖ**

Liepos 17-toji buvo viena iš šilčiausių šios vasaros dienų, termometras rodė 97 laipsnius karščio, bet tai nesutrukdė Tautinės sąjungos ruošiamos gegužinės. Kaip paprastai po 11-tos val. Mišių žmonės traukė į Ateitininkų namų ažuolyną, kur jau jų laukė patiesti stalai, skanus maistas, baras, loterija ir linksma muzika. Jau nuo ankstyvo ryto valdybos nariai ir talkininkai darbavosi ir ruošėsi sutikti svečius dairydami visi į mėlyną dangų ar neužeis koks debesėlis suteikdamas kiek atgaivos, bet to nebuvo, joks debesėlis nepasirodė ir saulutė negailestingai kepino. Tačiau nereikėjo saulėje kaisti, nes didžiuliai ažuolai suteikė pakankamai pavėsio visiems.

Greitai prisipildė stalai, atsirado eilutės prie baro, kur Lijana Jucienė su Ron Bandel vikriai sukosi stengdamiesi visus ištroškusius kuo greičiausiai patenkinti. Racine kepyklos gamintas maistas – kotletai su raudonais burokėliais ir kugeliu – buvo skanus. Maistą dalino Bronė Kremerienė, Severina Juškienė ir Marija Barienė, o bilietėlius maistui pardavinėjo Nardis Juškus su Irena Kriaučeliūniene, kavą ir pyragaičius prižiūrėjo Agutė Tiškuvienė su Zina Pociene. Viskas buvo gerai suorganizuota ir vyko sklandžiai. Tenka dėkoti Tautinės sąjungos Čikagos skyriaus pirmininkei Ma-

tildai Marcinkienei ant kurios pečių krito visa gegužinės ruoša.

Gegužinė negali apsieiti ir be loterijos, kuri paprastai neša gryną pelną, nes dovanos yra sunėtos narių ir svečių. Loterija buvo gausi vertingomis dovanomis, ją tvarkė Irena Dirdienė su Odetos Lijanos ir Ranos pagalba. Loterijos bilietėlius pardavinėjo jaunos gražios mergaitės ir turėdamas laimingą bilietėlį galėjai nueiti ir atsimiti dovaną be laukimo ar spūsties.

Visus linksmo smagi Antano Andrekaus muzika su dainomis, jam pagelbėjo Edvardas Jurkaitis. Reikia stebėtis, kad esant ir tokiam karščiui, šokančių netrūko.

Gegužinėje dalyvavo Tautinės sąjungos valdyba, esami ir buvę sąjungos pirmininkai: Petras Buchas, Jonas Jurkūnas ir Vaclovas Mažeika. Taip pat dalyvavo "Draugo fondo" išdininkas Bronius Juodelis, Lietuvių Bendruomenės kultūros tarybos pirmininkė Marytė Remienė, Bendruomenės Vidurio apygardos pirm. Aušrelė Sakalaitė ir daugelis kitų.

Tautinės sąjungos gegužinės pasidarė tradicinės – kiekvienais metais liepos vidury renkamės į Ateitininkų ažuolyną pasimatyti su draugais ir pažįstamais su kai kuriais tik kartą per metus susitinkame, atnaujiname pažintis, pasidaliname mintimis, aptariame politiką ir visą lietuvišką veiklą.

Vanda Mažeikienė

CLEVELAND, OH

**TELIEKA JŲ ŠIRDYS
AMŽIAMS JAUNOS!**

*Susvarsčyk ancela
Cykiai plūkiudama,
Pamislyk mergela,
Taip atsakydama...*

Džukų daina

2005 m. saulėtą birželio 11 d. šeštadienį iš Clevelando rytų ir vakarų visi važiavome į Šv. Bazilijaus Didžiojo bažnyčią, Brecksville, Ohio.

Jaunieji - Patrick ir Daina po vestuvių vaisų, Landerhaven svetainės sode, Mayfield Hts., OH.

G. Juškėno nuotr.

Tądien Daina Mataitė ir Patrick Allen sumainė aukso žiedus. Daina yra dr. Giedrės ir dr. Stepono Matų duktė, o Patrick – Valory ir Brien Allen sūnus.

Užtiestu baltu taku atėjo pamergės, trys Dainos draugės, lydimos trijų pabrolių, Patrick draugų.

Jaunosios mamą atlydėjo Dainos brolis Ričardas, o jaunojo mamą lydėjo jo tėvas.

Labai gražiai atnešė žiedus 4 metų Stepukas Matas, už rankelės vesdamas savo sesutę Emilytę – gėlių nešėją.

Ir štai, kaip balta gulbė žengė jaunoji Daina, lydima jos tėvelio. Vedybų Mišias atnašavo ir sutuoktinių apeigas pravedė kun. Sal Ruggeri. Mišių aukas atnešė jaunųjų broliai – Ričardas ir Chris. Per Mišias skambėjo arfos ir vargonai.

Iš arti ir toli suvažiavę jaunųjų giminės ir bičiuliai po iškilmės bažnyčioje nuvyko į Landerhaven svetainę vaisėms. Visiems gerai užkandus, pirmąjį šokį pradėjo jaunavedžiai – Patrick ir Daina, prie jų prisijungė jų tėvai ir pamergės su pabroliais. Muzika

Tautinės sąjungos gegužinės rengėjai ir svečiai – iš dešinės: dr. B. Kasakaitienė, M. Marcinkienė, J. Jurkūnas ir B. Biškienė.

PALM BEACH, FL

Prasidėjusi vasara daugelį gyventojų išviliojo kur vėsiau, dėl to birželio 14 LB apyl. pabendravimo popietėje dalyvavo tik 13 žmonių. Pirm. K. Miklas su valdybos sekr. J. Mikliene buvo Lietuvoje. Vicepirm. P. Baltakis, pats negalėdamas dalyvauti, įgaliojo LB Tarybos narę D. Augūniene numatyti ir popietės programą ir jai vadovauti. Ji tai puikiai atliko.

Kadangi šis subuvimas sutapo su Gedulo ir Vilties diena, tas istorinis įvykis buvo kukliai paminėtas. Pirmiausia, D. Augūniene perskaitė Lietuvoje pasirodžiusį straipsnį, raginantį užsienio lietuvius tų skausmingų įvykių niekada nepamiršti. Buvo prisiminti ir pagerbti tremtiniai, žuvusieji, nukentėjusieji. D. Augūniene perskaitė partizano J. Steponavičiaus prarašytą eilėrašį "Daina".

Visą mėnesį Lietuvoje praleidę ir visus jos kampelius aplankę Sigitas ir Vida Ramonai sutiko su dalyviais pasidalyti ten patirtais įspūdžiais ir realybėmis. Vida paskaitė Sigito mamos parašytą sentimentalų eilėrašį "Gimtinės dangus". Vaizdžiai ir įdomiai ji papasakojo apie lankytas vietas, žmonių nuotaikas ir gyvenimo reiškinius.

Kaunas palikęs gana slogų įspūdį – daug kas apleista (Iguolos bažnyčia, Operetės teatras).

visus linksmo, o jaunimas smagiai šoko.

5 v.v. nuvykta į Independence miesto poilsio centrą, kur jaunimas maudėsi baseine ir visi buvo pavaišinti vakariene Ažuolų salėje.

Po vestuvių jaunavedžiai išvyko į Bahamas. Linkime, kad jų gyvenimo kelionė būtų visados kaip pavasaris – vyšnioms žydint ir paukščiams čiulbant.

N.K.J

DIRVOS PRAŠYMAS

Ši rudenį DIRVA minės devyniasdešimties metų sukaktį, kai lanko tautiniai susipratusių, Tėvynę mylinčių, plačiai po pasaulį išblaškytų lietuvių namus.

Jūs esate vieni iš tų patriotiniai nusiteikusių asmenų, todėl dėkojame Jums, kad prenumeruojate, remiate ir skaitote DIRVĄ.

Neseniai išsiuntinėjome visiems DIRVOS skaitytojams loterijos bilietėlius. Atsiliepimai į mūsų prašymą užpildyti bei gražinti bilietėlių šakneles yra labai nuoširdūs.

Dėkojame Jums visiems, kurie atsiliepėte.

Deja, dar daug DIRVOS skaitytojų kol kas neparodė dėmesio mūsų prašymui. Primename, kad loterija įvyks lapkričio 1 dieną. Malonėkite vėl atkreipti dėmesį į mūsų prašymą. Užpildykite bilietų šakneles ir kartu su čekiu gražinkite pridėtame voke.

Švenčiant DIRVOS devyniasdešimtmetį, Jūsų parama ir prielankumas yra itin svarbūs. Jūsų sveikinimai, gauti iki rugsėjo 10 d., bus sukaktuviniam leidinyje.

Kainos: už puslapį \$100.00, už pusę puslapio \$50.00 ir už ketvirtį puslapio \$ 25.00.

Iš anksto dėkingi –

"Vilties" draugijos valdyba, DIRVOS leidėjai

Stinga vidurinės klasės (vieni – turčiai, kiti – skurdžiai). Moderniose parduotuvėse maisto produktai ir geri, ir gausūs. Naujai įrengtas liftas kelia turistus į Gedimino pilies kalną. Europos centras netoli Vilniaus pasižymi gausiomis

naujovėmis, įskaitant golfo lauką. Čia ir Grūto parke lankosi daug užsieniečių. Nuo Pučkorių draustinio aukštumos atsiveria žavinga Vilniaus panorama.

"Lietuvių biuletenis", – 2005.06.21. Nr. 241

Birželio 18 d. Balzeko lietuvių kultūros muziejus šventė 39-ąjį gimtadienį. Šventėje buvo pagerbtas Muziejaus direktorių tarybos narys Frank Zapolis už ilgametį darbą su jaunais žmonėmis, lietuviškų tautinių šokių grupės "Knights of Lithuania Dancers" įkūrimą ir rėmimą, jo didžiulę paramą lietuviškoms organizacijoms. Muziejaus prezidentas Stanley Balzekas, Jr. įteikia padėkos raštą Frank Zapolui.

LIETUVA IR PASAULIS

Liepos 30 - rugpjūčio 1 dienomis Seimo spaudos konferencijų salėje vyko ketvirtasis Seimo Europos reikalų komiteto ir Lietuvos esperantininkų sąjungos rengiamas simpoziumas. Simpoziume dalyvavo Seimo nariai, naujųjų dešimties Europos Sąjungos šalių narių Europos reikalų komitetų pirmininkai ir nariai, Lietuvoje išrinkti Europos Parlamento nariai, Europos Komisijos Generalinio direktorato, atsakingo už švietimą, mokymą, kultūrą ir daugiakalbystę, atstovai, mokslininkai. Sveikinimo žodį simpoziumo dalyviams tarė Seimo pirmininko pavaduotojas, Europos reikalų komiteto pirmininkas Vydas Gedvilas.

Prezidentas Valdas Adamkus neturi priekaištų Lietuvos diplomatinei tarnybai ir yra įsitikinęs, kad Užsienio reikalų ministerijos diplomatinis paštas yra saugus. Kaip *Eltai* sakė šiuo metu Prahoje vieštinčio Prezidento patarėjas Edminas Bagdonas, V. Adamkus aiškino kilusias abejones dėl diplomatinio pašto ir dabar yra tikras, kad URM užtikrina diplomatinio pašto saugumą.

Europos Sąjungos plėtra į Artimuosius Rytus kaip europietišku vertybių sklaidos būdas yra sveikintinas dalykas, tačiau į bloką besiprašanti Turkija visų pirma privalo atitikti keliamus reikalavimus dėl žmogaus teisių, demokratijos ir kitų dalykų. Taip liepos 27 d. *Žinių radijo* laidoje "Požicija" kalbėjo Seimo vicepirmininkas Česlovas Juršėnas. "Turkijai (bloke - ELTA) turi būti vietos, kadangi ES plėtimo idėja, kaip aš ją suprantu, yra padaryti kuo platesnę, kuo didesnę tą vieningą gerovės ir demokratijos Europą, - teigė parlamentaras. - Jei bus daugiau demokratinų valstybių, jei ES aukštosios vertybės bus leidžiamos toliau į visus pakraščius, šiuo atveju - į Artimuosius Rytus, manau, kad tai iš principo teigiamas dalykas ir tuo reikėtų džiaugtis".

Narystės Europos Sąjungoje siekianti Turkija turės įvykdyti nemažai reformų, tačiau tai nereikš, kad ilgos Ankaros ir Briuselio derybos būtinai turės pasibaigti šios šalies prisijungimu prie bloko. Tokią Lietuvos, kartu ir ES poziciją dėl Turkijos narystės Bendrijoje *Eltai* išdėstė Užsienio reikalų ministerijos ES departamento ES sektorių politikų koordinavimo skyriaus vedėjas Vidmantas Purlys. "Pernai buvo priimtas aiškus ES sprendimas - derybos bus ilgalaikis ir atviras procesas be jokių pabaigos datų. Derybos su Turkija nebūtinai turi baigtis jos naryste. Viskas priklausys nuo pačios valstybės pažangos ir pastangų įgyvendinant reikiamus kriterijus", - teigė ministerijos atstovas. Anot jo, Lietuva remia Turkijos eurointegracijos siekius: "Manome, kad ES yra atvira organizacija. Stabilumas ir gerovė turi būti pritaikoma jos kaimynėms, kurios turi valios ir ryžto įgyvendinti reikalingas reformas".

"Lisco Baltic Service" keltai nuo kitų metų gali aptarnauti naują ir labai perspektyvią keltų liniją tarp Rusijos ir Vokietijos "Ust Luga-Baltijskas-Zasnicas". Danijos laivybos kompanija DFDS, kuri valdo Lietuvos keltų bendrovę "Lisco Baltic Service" pasirašė kooperavimo sutartį su Rusijos krovinių gabavimo įmone "Sovcomflot" ir įkūrė asociaciją "SCF DFDS Line", rašo dienraštis *Klaipėda*. Pagal sutartį po vieną keltą iš abiejų pusių po du kartus per savaitę kursuotų linijoje Kyllis - Sankt Peterburgas. Visai realu, kad iš danų pusės toje linijoje bus skirta dirbti "Lisco Baltic Service" keltui. Kiek anksčiau DFDS pasirašė sutartis su Rusijos federaline jūrų ir upių transporto agentūra bei Rusijos federaline valstybine uostų valdyba "Rosmorport" apie tai, kad teiks geležinkelio keltų paslaugas linijoje tarp Rusijos uostų Ust Luga, Baltijsko ir Vokietijos uosto Zasnic/Mukrano. Minėtą liniją numatoma atidaryti kitų metų viduryje, ji laikoma viena perspektyviausių. Lietuvos keltų bendrovė "Lisco Baltic Service" tebeturi geležinkelio keltus, kurie buvo pritaikyti gabenti geležinkelio vagonus tarp Klaipėdos ir Mukrano.

Lietuvos gyventojus tarp antrojo metų ketvirčio Europos Sąjungos (ES) naujienų labiausiai sudomino nesutarimai dėl 2007-2013 metų ES biudžeto, nesėkmingi referendumai dėl ES Konstitucijos bei ES konfliktas su Kinija dėl tekstilės importo. Susidomėjimas konfliktu su Kinija Lietuvoje buvo vienas didžiausių Europoje, parodė Ukrainos rinkos analizės ir tyrimų agentūros "PRT Communication Group" atliktas dešimties Europos Sąjungos šalių tyrimas. Juo buvo bandoma vertinti, kokiomis ES politinėmis ir ekonominėmis aktualijomis domisi visuomenė. Tyrėjų nuomone, paremta šalių žiniasklaidos stebėjimu bei ekspertų apklausa, Lietuvos gyventojus labiau nei kitus europiečius domino naujojo popiežiaus Benedikto XVI paskyrimas. Tuo Lietuvą lenkė tik popiežiaus tėvynė Vokietija, tuo tarpu pamaldumu garsėjančioje Lenkijoje naujuoju popiežiumi buvo sudomėta net mažiau, nei kitose devyniose tirtose šalyse, rodo Ukrainos agentūros duomenys.

"VOICE FOR EUROPE" - PRIEŠ TURKIJOS NARYSTĘ ES

Vilnius, liepos 27 d. (ELTA). Tarptautinės iniciatyvos "Voice for Europe" ("Balsas už Europą") aktyvistai Lietuvoje rengė demonstraciją prieš Turkijos narystę Europos Sąjungoje (ES).

Liepos 27 d. prie Seimo rūmų vykusiame taikiame mitinge buvo kviečiami sprendimus Bendrijoje priimančias asmenis nepradėti derybų su Turkija dėl narystės ir atkreipti visuomenės, politikų bei žiniasklaidos atstovų dėmesį į problemas, kurias sukeltų jos visateisė narystė ES.

"Manome, kad bet kokia tolesnė ES plėtra turėtų būti paremta bendromis vertybėmis. Šalys, nepritariančios europietiškos vertybės, neturėtų būti kviečiamos prisijungti prie ES", - tvirtina jau antrą savaitę įvairiose ES šalyse vykstančios kampanijos organizatoriai.

Pasak "Voice for Europe" koordinatoriaus Lietuvoje Viliaus Ališausko, Turkijos įstojimas į ES nespartinų Europos integracijos, o atvirkščiai - komplikuočių ir apsunkintų procesą. Ši šalis esą yra svetima Europai ne tik dėl geografinės padėties, bet ir dėl politinės santvarkos, religijos, kritikuotinos žmogaus teisių situacijos.

"Voice for Europe" informacine kampanija siekiama atkreipti visuomenės bei politikų dėmesį į keliamus klausimus, taip pat paraginti Europos gyventojus pasirašyti peticiją. ES Tarybai, Europos Parlamentui, Europos Komisijai, Europos Tarybai, bloko šalių vyriausybėms ir parlamentams adresuotoje peticijoje pažymima, kad ją pasirašiusieji remia eurointegracijos idėją, tačiau nori apsaugoti europietiškas vertybes.

Lietuvos kariuomenės vadas gen. mjr. Valdas Tutkus ir plk. ltn. Gintautas Zenkevičius su kitais Lietuvos karininkais Vilniaus oro uoste pasitiko JAV Valstybės sekretorę Conoleezza Rice, kai ji pavasarį atvyko dalyvauti NATO užsienio reikalų ministrų pasitarime. Ji padėkos laiške dėkoja už šiltą jos sutikimą Lietuvoje.

LENKIJA ATŠAUKĖ SAVO AMBASADORIŲ

Rusijos dienraštis *Kommersant* rašo, jog Baltarusijos ir Lenkijos santykiuose prasideda "dar vienas skandalas, kuris gali galutinai suvaidyti Minską su kaimynais ir padidinti Aleksandr Lukašenko režimo tarptautinę izoliaciją".

Laikraštis svarsto, kodėl būtent Lenkija tapo "didžiausiu Baltarusijos priešiu", ir teigia, kad mažiau kaip prieš metus buvo Lietuva.

Pasak *Kommersant*, išspręsti šią mįslę gali padėti liepos 26 d. pasakyta Baltarusijos prezidento kalba vidaus ir užsienio politikos klausimais. Joje A.Lukašenko išdėstė savo požiūrį į "Lenkijos problemą", pagal kurį "dabar Lenkija tampa svarbiausiu Vakarų įrankiu žygyje prieš išdidžią ir nepriklausomą Baltarusiją".

Iš didžiausių Maskvos dienraščių tik *Kommersant* liepos 29 d. komentavo įtemptus

Minsko ir Varšuvos santykius. Šis laikraštis siejamas su verslininku Borisu Berezovskiu, kuris jau ne vienerius metus konfliktuoja su Kremliumi.

Baltarusija neketina atšaukti savo ambasadoriaus Varšuvoje dėl to, kad Lenkija atšaukė savo ambasadorių Minske. Tai žurnalistams pareiškė Baltarusijos užsienio reikalų ministerijos atstovė Marija Vanšina, kurią cituoja naujienų agentūra *France Presse*. "Baltarusijos ambasadorius Lenkijoje tęs savo darbą Varšuvoje", - pridūrė ji.

Pasipiktinusi Minsko elgesiu lenkų tautinės mažumos atžvilgiu ir Aleksandr Lukašenko režimo kaltinimais, kad esą Lenkija kišasi į Baltarusijos vidaus reikalus, Varšuva liepos 28 d. atšaukė savo ambasadorių ir paprašė Europos Sąjungos pagalbos, rašo *France Presse*. ELTA

PRIIMTAS LIETUVOS AMBASADORIUS

Minkas, liepos 29 d. (ELTA). Baltarusijos politinių santykių su Lietuva, Lenkija ir Ukraina plėtojimo klausimu iniciatyvą turėtų parodyti šios šalys. Tai penktadienį pareiškė prezidentas Aleksandr Lukašenko, priimdamas Lietuvos nepaprastojo ir įgaliotojo ambasadoriaus Baltarusijoje Petro Vaitiekūno įgaliojamosius raštus. "Jeigu Lietuvos vadovybė nori normalių santykių politinėje, diplomatinėje sferoje, mes tam pasirengę. Jeigu ne - ką padarysi, mes niekam nesiperšame į partnerius ir bičiulius. Laikas viską sudėlioti į vietas. Mes nieko neskubiname. Turiu omenyje ne tik Lietuvą, bet ir kitas mūsų kaimynes - Lenkiją, Ukrainą, taip pat kitas valstybes", - pabrėžė Baltarusijos prezi-

dentas.

A. Lukašenko teigė, kad Baltarusija norėtų palaikyti "labai gerus draugiškus santykius su visomis kaimynėmis". "Mes turime ką pasiūlyti ne tik Lietuvai, bet ir kitoms valstybėms, su kuriomis likimo valia mes šiandien ribojamės", - pareiškė Baltarusijos prezidentas.

LIETUVA - UŽ GERŲ SANTYKIŲ SU BALTARUSIJA PLĖTRĄ

Lietuva remia pragmatiško bendradarbiavimo su Baltarusija ir gerų kaimyninių santykių plėtrą. Taip pareiškė Lietuvos ambasadorius Baltarusijoje Petras Vaitiekūnas, penktadienį įteikdamas skiriamuosius raštus šios šalies prezidentui Aleksandr Luka-

šenko.

"Lietuviai ir baltarusiai - kaimynai, todėl mūsų likimas - geri kaimyniniai santykiai, - per ceremoniją pažymėjo diplomatas. - Lietuva pasisako už pragmatiško bendradarbiavimo su Baltarusija plėtrą, siekia mažinti barjerus žmonių ir prekių judėjimui. Abiejų šalių pastangomis pavyko susitarti dėl vizų kainų Lietuvos ir Baltarusijos piliečiams sumažinimo".

Kaip pranešė Užsienio reikalų ministerija, P. Vaitiekūnas taip pat pažymėjo, kad ambasadoriaus darbas kaimyninėje valstybėje susijęs su didele atsakomybe. Po skiriamųjų raštų įteikimo ambasadorius ir A. Lukašenko aptarė aktualius dvišalio bendradarbiavimo klausimus.

REŽISIERIUS, AKTORIUS, MENININKAS PETRAS MAŽELIS 1915-9-21 – 2005-7-10

...Vai, nejudinki lapelių –
Te šis vakaras kvapnus,
Kaip auksas, į dangų kelia
Mano džiaugsmą ir sapnus...

Te balta, šalta, bejausmė
Nusišypso pilnatis –
Teužmiega mano džiaugsmas,
Teužmiega ši naktis...

Jonas Aistis

Paskutinė režisieriaus Petro Maželio nuotrauka Los Angeles Dramos sambūrio aukso jubiliejaus metu 2005 m. balandžio 23 d.

Keturiasdešimt trečiasis “Dirvos” NOVELĖS KONKURSAS

Organizatorius: Korporacijos Neo-Lithuania vyriausioji valdyba JAV-se

Finansavimas iš A.A. Simo Kašelio palikimo

Tematika: Autoriams suteikiama neribota teisė pasirinkti novelės temą.

Reikalavimai: Konkursui siunčiamos novelės privalo būti parašytos mašinėle ar kompiuteriu su lietuvišku raidynu dvigubais tarpais tarp eilučių ir dviejų su puse centimetrų lauku ir turi būti neilgesnės kaip 20 puslapių. Rašiniai privalo būti pasirašyti slapyvardžiu. Šis slapyvardis užrašomas ant pridėto užklijuoto vokelio, kuriame įdėta autoriaus tikroji pavardė, adresas ir telefono numeris. Atplėšiami tik laimėjusių vokeliai. Nepremijuoti rankraščiai negražinami.

Rašiniai turi būti atsiųsti iki **2005 m. lapkričio 1 d.**
(pagal pašto antspaudą).

Rankraščius siųsti adresu:

“Dirva”, Novelės konkursas,
P.O. Box 19010
Cleveland, Ohio 44119-0010
USA

Informacija: el. paštu: dirva@ix.netcom.com

Premijos: Pirmoji premija – 500 JAV dolerių,
Antroji premija – 300 JAV dolerių

*Konkurso rašinių vertinimo komisija sprendžia
paprastą balsų daugumą.*

Pora metų rež. Petras Maželis nepasidavė jį iš pasalų užpuolusiai vėžio ligai. Niekados nevalgino apie jo sveikatą klausiančių pažįstamų taip mūsų amžiaus žmonėms priimtais dramatiškais nusiskundimais, niekad nenustojo džiaugtis kiekviena išaušusia diena. Paskutinius du gyvenimo mėnesius, duktės Rūtos pakviestas grįžti į Ohio valstiją, su dideliu entuziazmu, planais ir viltimi, ruošėsi kelionėn pas mylimiausius ir pasiilgtus artimuosius. Ilgas ir sudėtingas buvo įvairių apdraudos ir pensijos reikalų perkėlimo procesas. Pagaliau atėjo bilietai skrist, kaip jis vis kartojo – namo. Atrodo, sustiprėjo, atkuto ir tiesiog atjaunėjo. Jau buvo smarkiai ligos nuvargintas, veik viltį pametęs, kad dar pavyks (kaip sakė, nors dienai) pamatyt Clevelandą ir savuosius.

Poros draugų palydėtas, drauge su jį globojusių slaugytoju, namo išskrido vėlyvą 5-tosios vakarą. Sako, kad visą skrydį ramiai miegojo, buvo džiaugsmingai pasitiktas Clevelando oro uoste, džiaugėsi pamatęs tuos, kuriuos visad nešiojo širdy ir labai susižavėjo savo nauja gyvenvieta. Bandė dar ir laišką parašyti, atpasakot, koksai jis pagaliau laimingas. Deja, likimas nenorėjo, kad taip ilgai laukta laimė tęstųsi ilgai ir gal, baisios ligos visai pakirstam, taptų tik labai skausminga kančia. Todėl Viešpats jį pasišaukė, dėkojantį už tą jam suteiktą džiaugsmą. Paskutiniai jo rašyti, o gal ir sakyti žodžiai buvo: “Pagaliau suradau rojų ant žemės...” Su ta mintimi ir šypsena ne tik lūpose, bet visame

veide, ramiai ir be skausmo, tyliai ir be jokio perspėjimo, sustojo plakusi jo širdis.

Ilgas ir sukrėtimais išraižytas rež. Petro Maželio gyvenimas buvo paskirtas menui ir grožiui. Jo teatro pasaulis prasidėjo dar trapioj jaunystėj, tuometinėje Lietuvos sostinėje, visada jo su didele pagarba prisimintame Kaune. Ten visai neplanuotai ir netikėtai teatro garsiųjų buvo pastebėtas jo neeilinis talentas. Taip ir prasidėjo – muzikos, šokio, dainos, vaidybos pamokos pas žinomus to laiko teatrinio meno mokytojus ir aktorius. Tuoj atsirado ir rolės tuomet taip labai mėgiamuose operėčių spektakliuose. Bet tik svaiginančiai trumpam laikui. Bolševikų antroji banga privertė trauktis į Vakarus, bet Petro Maželio scenos darbas nenutrūko. Pabėgėlių stovyklose organizavo sceninio meno grupes, gastroliavo kitose stovyklose. Imigravęs Amerikon, Clevelande vėl organizavo teatrą, vaidino, režisavo, kūrė scenovaidžius. Prieš dvidešimt metų atsikėlęs gyventi Californijon ir režisuoti Los Angeles Dramos sambūrį, pastatė daug svarių veikalų, su kuriais gastroliavo kituose Amerikos miestuose, Kanadoje ir Lietuvoje. Teatro festivaliuose per penkiasdešimt metų jo režisuoti veikalai, aktoriai ir jis pats laimėjo visą eilę pačių oriausių išsvijojimo teatro žymenų. Teatras buvo Petro Maželio viso gyvenimo didžioji aistra, bet ne vienintelis jo talentas. Jo draugų ir artimųjų namuose kabo spalvingi jo paveikslai, medžio drožiniai. Jis yra parašęs išsamių ir įžvalgių proginių straipsnių spaudai, patriotinių švenčių proga pasakęs įdomių, žino-

viškų kalbų. Taip pat niekuomet neatsisakydavo, pakviestas jo ideologijai artimų organizacijų valdybon arba kokiai nors ypatingai pareigai. Visuomet galėjai pasitikėt, kad pažadėjęs, niekuomet neapvils ir pareigą atliks su kaupu.

Jo kruopštumas, sugebėjimas organizuoti, laki vaizduotė ir prigimti meniniai gabumai dar jam jaunu kareiviu esant atkreipė viršininkų dėmesį – buvo apdovanotas sidabrinium laikrodžiu su prezidento Antano Smetonos nuotrauka ir Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino medaliu. Per veik septynias dešimtis metų Petras Maželis gavo daugybę pripažinimo, padėkos, pagarbos ir sveikinimo raštų bei žymenų, tarpe jų ir prestižinę Kultūros Tarybos teatro premiją. Visa tai apvainikavo už jo visą ilgą gyvenimą, paaukotą lietuvių teatro menui nepalankiose ir kartais net labai sunkiose sąlygose, o taip pat ir už kitokią kultūrinę bei patriotinę veiklą, dabartinio Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus dekretu paskirtas LDK Gedimino ordinas “už didelius nuopelnus Lietuvai”.

Paskutinį kartą pasirodęs Los Angeles visuomenėje Dramos sambūrio aukso jubiliejaus šventėje š.m. balandžio 23-čią dieną, rež. Petras Maželis savo trumpoje kalboje pasakė, kad tasai ordinas nepriklauso jam vienam, bet visiems tiems, kurie su juo dirbo per tą daugelį metų.

Nežinia, kaip ilgai jį prisimins buvę kolegos ir draugai, bet Lietuva Petro Maželio, iškilaus uteniškio, tikrai neužmirš.

Ilsėkis amžinybėje.

Rūta Sakienė

PIANISTUI D. VAIČEKONIUI – MUZIKOS DAKTARATAS

Apie Seattle, WA, gyvenantį pianistą Dainių Vaičekonį ir jo žmoną – taip pat pianistę Astą, esame rašę prieš metus laiko.

Šį kartą norime pasidalinti naujomis, geromis žiniomis apie šią muzikos pasaulyje plačiai besireiškiančią šeimą. Jau kiek anksčiau Seattle miesto lietuvių veikėja Ina Bertulytė-Bray buvo mums pranešusi, kad toje vietovėje gyvenantieji mūsų tautiečiai “aplaištė” D. Vaičekonio gauto daktarato diplomą.

Kai šis daktaro laipsniu pasipuošęs vyras grįžo iš kartu su šeima praleistų atostogų, buvo proga tiesioginiai su juo pabendrauti virtualinėje erdvėje ir patirti daugiau žinių apie Dainiaus diplominį darbą bei kitus dalykus.

“Mano disertacijos tema yra Bethoveno sonatos. Nors ši tema buvo plačiau analizuota atlikėjų, muzikologų ir teore-

tikų jau 200 metų, mano disertacija pažvelgia į sonatas nauju aspektu,” – pradėjo aiškinti darbar jau dr. Dainius, dar pridėdamas: “Jei gausi mokslinė literatūra analizuoja atskirų sonatų tematinį vientisumą, aš atskleidžiu daugialypius ryšius tarp sonatų, kurie sujungia sonatas į ciklus. Ši idėja yra nauja, tačiau buvo palankiai įvertinta komisijos narių”.

Pats disertacijos pavadinimas – “The Forest for the Trees: Bethoven Piano Sonatas as Integrated Cycles”. Paprašius išversti tai į lietuvių kalbą, jis atsakė “yra sunku išversti literatūrinį posakį, kuris neturi lietuviško atitiktens, tačiau lietuviškai tai galėtų skambėti taip: Matant mišką tarp medžių, Bethoveno fortepijoninės sonatos – kaip vientisi ciklai”.

Sėkmingo disertacijos apgynimo proga ir į daktaro laipsnio įteikimo iškilmes iš

Lietuvos atvyko Dainiaus tėvai. “Šį mokslinį darbą paskyriau savo tėvui – Petručiui Vaičekoniui, kuris yra gerai žinomas chorvedys Lietuvoje. Jis pirmasis mane supažindino su Bethoveno muzika”, teigė Dainius. Taip pat jis džiaugėsi, kad į mokslo baigimo pokylį gausiai susirinko ir didokas Seattle mieste gyvenančių lietuvių būrys. Beje, jo mokslinių studijų vieta buvo Vašingtono universiteto muzikos mokykloje.

Dainius sakėsi, kad jis gerai pažįsta šio universiteto kamerinio choro daugelį choristų bei jų vadovą Geoffrey Boers, o taip pat Vašingtono universiteto Baltų studijų programos vadovą ir kelionės į Baltijos valstybę organizatorių Guntį Smidchens. Jie savo koncertų seriją pradėjo birželio 11 d. šv. Jono bažnyčioje Vilniuje, o vėliau koncertavo Latvijoje, Estijoje ir ją baigė birželio 19 d. pasirodymu Helsinkio mieste, Suomijoje.

Edvardas Šulaitis

AŲA PETRO MAŽELIO PRISIMINIMAS

2005 m. liepos mėn. 14 d., 7:54 v.v. Clevelando lietuviams gerai žinomuose Jakubs & Son laidotuvių namuose įvyko aktorius-režisieriaus Petro Maželio (mirusio liepos 10 d., Clevelande) prisiminimas-atsisveikinimas. Jis buvo trumpas, bet prasmingas, be įprastų ilgų kalbų.

Ant gėlėmis papuošto stalo, dėmesio centre, stovėjo tautine juosta pridengta urna su velionio pelenais ir mirusio portretu. Abiejose pusėse, ant pastovų, buvo du velionio tapybos pavyzdžiai ir įvairių laikraščių iškarpos, bylojančios apie velionio meninės veiklos kelią.

Vakaro apeigas trumpa kal-

Akimirka iš "Tėvynės garsai" radijo programos, kuri iki šiol yra transliuojama Cleveland, OH, per vieno praeities vaidinimo užrašymą. Iš kairės: Petras Maželis, bendradarbis Romas Zorska, programos vedėjas Juozas Stempužis, dr. Živilė Kliorytė-Vaitkienė, sol. Aldona Stempužienė, dabartinė "Tėvynės garsų" vedėja.

ba pradėjo kun. Leonas Zarembe. Po to – jo kalbamos maldos ir skaitymai iš Šv. Rašto. Velionio dukra Rūta lietuvių ir anglų kalbomis jautriai prisiminė savo tėvelį, jo pasiekimus, jo gyvenimo už-

mojus, kurie, deja, ne visi išsipildė. Apeigos buvo baigtos giesme "Marija, Marija" ir visi dalyvavusieji pakviesti į Lietuvių namus artimesniam pabendravimui.

A.V.Matulionis

DIDELĖ DOVANA LIETUVOS BIBLIOTEKOMS

Pedagogė Elvyra ir dipl. inž. Pilypas Naručiai, Oak Lawn, IL, mažindami savo gausią biblioteką St. Džiugo knygų fondui vėl dovanojo vertingų periodinių leidinių ir knygų išleistų išveivijoje ir Lietuvoje. *Žiburiai* 1945, 1947-1948 metų pilni komplektai, kurie buvo leidžiami Augsburgėje, *Tėviškės garsas* 1947 ir 1948 metų Schweinfurte, *Tremtis* 1951 m. Memmingene, *Europos lietuvis* 1953 ir 1954 m. Londone, Anglijoje, *Darbininkas* 1952-1954 m. Brooklyne, JAV. *Tėviškės*

žiburiai 1951, 1953 ir 1955 m. Toronte, Kanadoje. Visų leidinių komplektai yra įrišti kietais viršeliais. Leidiniai ir knygos bus pasiūstos Lietuvos bibliotekoms.

Ta proga malonu paminėti, kad P. Narutis 1941 m. su kitais suorganizavo LAF Kauno štabą, dalyvavo Birželio sukilime. Lietuvos laikinojo vyriausybės buvo LAF įgaliotinio pavaduotojas, LAF štabo Organizacinio skyriaus viršininkas, antinacinio pasipriešinimo dalyvis, vienas Lietuvių fronto

organizatorių. 1943 Gestapo suimtas ir iki 1945 kalintas Stuthof, Vokietijoje koncentracijos stovykloje. Išėjęs į laisvę 1946-1949 studijas tęsė Technikos univ. Karlsruhe, gavo inžinieriaus diplomą. Padėjo VLIK'ui palaikyti ryšius su antisov. pasipriešinimo dalyviais. Suredagavo ir išleido *Jaunučių ir jaunesnių ateitininkų programą* (1960), *Juozas Urbšys, atsiminimai* (1988), *Ateitininkai komunistų ir nacių kankiniai* (1992), *Tautos sukilimas 1941* (1994). Popiežiaus Jono Pauliaus antrojo apdovanojimas Šv. Grigaliaus Didžiojo

VYRESNIEJI SUKURĖ, O JAUNESNIEJI BAIGIA PRARASTI

Kaip vyko Britanijos lietuvių visuomeninio turto naikinimas

Kazys Barėnas

XVII.

Buvę 7 rimti pirkėjai su pasiūlymais mokėti nuo 800.000 iki 1.7 milijono svarų, bet visi atsisakė dėl to, kad savivaldybė reikalauja, jog jie būtų naudojami tik tam pačiam tikslui, kaip iki šiol. Dar bandys tartis su savivaldybe ir kad duotų ilgesnį laiką susitvarkyti ir tada nereikėtų parduoti, o paskolą 150.000 sv. bankas sutiktų duoti.

Dėl ateities, sako, pirma reikia išsiaiškinti, kokia bus veikla, o po to – kur centras: Londone, Sodyboje, ar vidurinėje Anglijoje.

Ta proga S. Kasparas reiškia nepasitenkinimą LNB suvažiavimo aprašymu. Daug kas nutylėta, nesuminėtos ir su Namų pardavimu susijusios išlaidos, tarp jų ir K. Tamošiūno pasiimti 2.060 sv. už brėžinius, kuriais nepasinaudota.

K. Tamošiūnas (1996 m. kovo 29 d. *Europos lietuvis* Nr.7) dėl pateiktų rezoliucijų

aiškina, kodėl jos nesvarstytos. V. Dargio rezoliucija esanti "naivios vaizduotės padarinys", jokių kaltinimus pateisinančių faktų. O S.Kasparo iš piršto išlaužti, nes jis, išrinktas į valdybą nebuvo Vilniuj ir nekalbėjo su Dargiu ir nežino tenykščių reikalų.

Pranešime suvažiavimui K. Tamošiūnas 1996 m. birželio 8 d. *Europos lietuvis* Nr. 13 rašo, kad Lietuvių namai parduoti už 1.250.000 sv. Sodybos kieme namelio remontas kainavo 17.000 sv., bet drėgmė sugadino, teks iš naujo remontuoti. Dideles *Europos lietuvis* išlaidos prisidėjo prie finansinės krizės ir Lietuvių namų uždarymo. Bus nupirkti mažesni namai ir atlikti pagerinimai Sodyboje. Buvusios valdybos jaunimo komisijos grandioziniai planai apie kultūros ir biznio centrą nuėjo niekais.

V. Gasperienė primena, kad

iš namelio 17.000 sv. reikia atimti 2.420 sv. VAT ir 2.475 sv. šešių mėnesių nuomą. O tą nesėkmingą remontą atliko Dalia Vainoriūtė, to iš vadinamųjų specialistų sudaryto Lietuvių namų ateičiai svarstyti komiteto pirmininkė.

DBLS Taryba ir Revizijos komisija skundžiasi, kad negauna susipažinti kai kurių dokumentų. Revizijos komisija jau dvejus metus negalėjo atlikti revizijos. Ir Namai buvę parduoti už per mažą kainą. Dalis valdybos narių nepriimtina elgiasi posėdžiuose. Valdyba daro nepraktiškus, nuostolingus sprendimus. Siūlo neskubėti pirkti namų. Ir Valdybai negalima patikėti už Namus gautų sumų, reikia komisijos.

Atsakinėdamas Daliai Vainoriūtei, K. Tamošiūnas nurodinėja, kodėl nebuvo galima išsaugoti Lietuvių namų. Naujai išrinktoji valdyba dar prieš suvažiavimą buvo gavusi banko sutikimą dėl 150.000 sv. paskolos. Bet spalio mėn. savivaldybė atsiuntė savo reikalavimą nebedelsti remonto. O tam jau reikėtų daug didesnės sumos. Duodamas didelę paskolą, bankas reikalavo kad

A.† A.
JANINA VĖLYVIS
po 92 metų užbaigė šios žemės kelionę
2005 m. liepos 22 d.
Nuoširdžią užuojautą reiškiamo ilgametei
ištikimai bendradarbei, kolegei
GIEDREI KJIAUSKIENEI,
velionės sūnui EDVARDUI,
vaikaičiams, giminėms ir artimiesiems.
DIRVA
VILTIES DRAUGIJA

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA girdima pirmadieniais
9:00-9:30 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.
Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis dr. Giedrė Kumpikas, 82-32
Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718)
479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

PRENUMERUOKITE DIRVA

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASE - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

ordinu (2000), Vyčio kryžiaus ordinu ir kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu.

Elvyra Narutienė pedagogė, 1943 m. baigė Šiaulių mokytojų seminariją. Pasitraukus į Vokietiją, 1945 m. mokytojavo Hannau stovykloje, studijavo Goethe univ. Frankfurte prie Maino. Atvykusi į JAV, įsijungė į visuomeninę veiklą, mokytojavo lituanistinėje mokykloje. Paruošė lietuvių kalbos prati-

mus trečiam ir penktam skyriams. Apdovanota popiežiaus Jono Pauliaus medaliu Pro Ecclesia et Pontifice (1999).

E. ir P. Naručiai užaugino sūnų Vytautą, kuris įgijo daktaro laipsnį Illinojaus technologijos institute, dvi dukras - Dainę ir Rasą, kurios taip pat yra baigusios aukštuosius mokslus ir visi trys yra sukūrę savo šeimas.

St. Džiugas

direktoriai užstatytų savo nekilnojamoji turtą. Direktoriai, nesutikę, kaip nurodo V. Gasperienė.

Savo bendraraštyje DBLS pirm. Jaras Alkis (*Europos lietuvis* 1996 m. rugpjūčio 17 d. Nr. 18) kalba ir apie rūpestį ir nemalonumus pardavus Namus. Parduoti buvo gautas suvažiavimo pritarimas, ir Valdyba įgaliota nupirkti kitus. DBLS Tarybos prezidiumas ir vienas narys papylė visokių nepagrįstų priekaištų.

Namų pardavimą pakedena ir P.B. Varkala (1996 m. rugsėjo 1 d. "E. lietuvis" Nr. 19). Jis klausia, kodėl atsakomybė buvo uždėta K. Tamošiūnui vienam. Kodėl jam nepadėjo Londono apylinkėje gyvenantieji ilgametis DBLS pirm. Jaras Alkis ir kvalifikuota advokatė V. Juraitė?

Tame laikraščio numeryje dėl LNB bendraraščio pasisako Z. Juras. Sako, suvažiavimas nepritarė, kad Namus būtina parduoti, tik padėjavo, o LNB pirmininkas K. Tamošiūnas sakė, kad pirkėjas duos 1.700.000 sv., o parduota už 1.250.000 sv. Kur dingio pusė milijono? Keturis kartus buvo reikalauto dokumento revizijai,

bet ligi šiol negauta. Ir remontui gal reikėtų ne 600.000 sv., gal tik trečdalis tos sumos. Millar sako, kad sodybos vedėjai dar nepateisinamus išmokėjimus, o jie ginasi. Bendraraščio autorius, atrodo, padarė taip, kaip jam reikia. Organizacinės veiklos direktorius, tas su portfeliu, išvedžioja, kad kažkas siekia perimti LNB.

K. Tamošiūnas atsako P. Varkalai (1996 m. rugsėjo 14 d. *Europos lietuvis* Nr. 20), kad jaunimo klausimas aptariamas visur, bet niekas nesikeičia. Padėti Tamošiūnui parduoti Namus V. Juraitė negalėjo, nes nebuvo direktorė, o J. Alkis irgi neturi Namų pardavimo praktikos. O balandžio 28 d. į direktorės išrinkta Virginija Juraitė aiškino, kad Tamošiūnas pardavimo sutartį lyg tyčia pasirašė per savaitę prieš suvažiavimą. Ji vengė parodyti jai pardavimo dokumentus, nors visi turi teisę ar net pareigą žinoti, kad darosi. Ji jaučianti, kad kai kurie direktoriai į ją žiūri, kaip į nepageidaujamą (ji be portfelio). Vienas direktorius su pašaipa net paklausė:

"Ar jau atsistatydinsi?"

(Bus daugiau)

RENGINIŲ KALENDORIUS

RUGPJŪČIO 14 d., sekmadienį 12 val., Lietuvių klubo tradicinis pokylis Amerikos italų vietovėje, 29717 Euclid Ave, Wickliffe, OH.
RUGSĖJO 11 d. 11:30 v. ryto Šv. Jurgio parapijos gegužinė parapijos sodyboje.

LAPKRIČIO 13 d. nuo 11:30 iki 3:30 v.p.p. Šv. Jurgio parapijos Rudens šventė.

Ilgamečiui Los Angeles
Dramos sambūrio režisieriui

A.† A. PETRUI MAŽELIUI

iškeliavus į Amžinybę, reiškiamo giliausią užuojautą žmonai NIJOLEI, dukrai RŪTAI, visiems artimiesiems ir liūdime kartu.

Los Angeles Dramos sambūris

Tautinių namų Revizijos komisijos
aktyviam nariui

A.† A. rež. PETRUI MAŽELIUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo jo artimiesiems, draugams ir gerbėjams.

Los Angeles Tautiniai namai

Los Angeles vyrų kvarteto meninės dalies
patarėjui, režisieriui

A.† A. PETRUI MAŽELIUI

mirus, reiškiamo gilią užuojautą Jo šeimai ir artimiesiems.

Los Angeles vyrų kvartetą ir Raimonda

DIRVAI AUKOJO

V.Čekanauskas, Westlake, CA

A.a.Petronio atminimui	100
D.Januta, Oakland, CA	100
R.Bužėnas, Henderson, NV	80
V.Dovydaitis, Oceanside, CA	80
A.Markevičius, S.Monica, CA	80
Z.Raulinaitis, Manahawkin, NJ	80
P.Dirda, Oak Lawn, IL	76
K.Paškonis, Eastlake, OH	76
E.Vilkas, Valencia, CA	66
K.Černis, W.Bloomfield, MI	50
P.Cicėnas, Naperville, IL	50
S.Draugelis, Toronto, Canada	50
B.Gasparas, Tamarac, FL	50
P.Girnys, Bucks, England	50
G.Pauliukonis, St. Pete., FL	50
R.Sakienė, Glendale, CA	48
A.Kenter, Danbury, CT	46
J.Balbatas, Cleveland, OH	45
J.Bacevičius, Cleveland, OH	45
Z.Korius, Santa Monica, CA	45
A.Tirva, Glenview, IL	45
V.Žiedonis, Wlby H., OH	45
O.Žygas, Cleveland, OH	35
J.Ardys, Fairview, PA	30
R.Baika, Salem, NH	30
A.Barulis, Brockton, MA	30
R.Bitėnas, Watchung, NJ	30
V.Janulaitis, Oak Lawn, IL	30
F.Jaras, Chesterton, IN	30
B.Kozica, Daytona Beach, FL	30
Lithuanian C. U. L. A., CA	30
J.Lizaitis, Ft. Lauderdale, FL	30
V.Misiūnas, Clark, NJ	30
V.Plečkaitis, Richmond H., OH	30
A.Regis, Chicago, IL	30
B.Siliūnas, Clarendon H., IL	30
E.Sinkys, Santa Monica, CA	30
B.Veitas, Milton, MA	30
A.Stempūzis, S.Euclid, OH	28
G.Austra, Nottingham, MD	26
A.Kavaliūnas, Culver, IN	26
J.Petkaitis, W.Hartford, CT	26
S.Simoliūnas, Detroit, MI	26
G.Jušėnas, Cleveland, OH	26
A.Aglinskas, Kaneohe, Hawaii	25
J.Bernot, Union, NJ	25
K.Biliūnas, Wlwk., OH	25
J.Gudėnas, Euclid, OH	25
J.Ignaitis, Cupertino, CA	25
A.Kisielius, Sidney, OH	25
S.Lee, Seminole, FL	25
A.Mažeika, Marina DelRay, CA	25
A.Simutis, E. Rockaway, NY	25
E.Sluder, Littleton, CO	25
A.Velička, Chicago, IL	21
S.Abraitis, Mt. Pleasant, MI	20
E.Alšėnas, Brecksville, OH	20
A.Bimbiris, Boise, ID	20
B.Briedis, Chicago, IL	20
E.Čeičys, S.Pasadena, FL	20
T.Česmaitis, Hondo, TX	20
A.Česnavičius, Rich.Hill, NY	20
V.Gruzdis, Euclid, OH	20
A.Jagutis, Daytona B., FL	20
B.Juodelis, Darien, IL	20
R.Kronas, Westmont, IL	20
A.Lūža, Cleveland, OH	20
M.Mikonis, Cleveland, OH	20
A.Pautienis, Richmond, OH	20
S.Petravičius, R.P.Verde, CA	20
P.Šidlauskas, Delran, NJ	20
J.Smulskis, Lima, OH	20
V.Staškus, Redford, MI	20
E.Steponis, Seven Hills, OH	20
A.Veitas, Carlsbad, CA	20
L.Veitas, Braintree, MA	20
R.Veitas, Bellevue, WA	20
R.Veitas, Milton, MA	20
N.Veitas, Canton, MA	20
A.Zenkus, Webster, MA	20
Anoniminis, Clev., OH	20
S.Džiugas, Oak Lawn, IL	18
V.Gilys, Sun City, CA	16
D.Jakas, Blue Bell, PA	16
R.Jušėnas, Centerville, IA	16
R.Vaitys, Highland Pk., IL	16
E.Norkus, Waterbury, CT	15
G.Žemaitis, Cleveland, OH	15
J.Garla, Rochester, NY	11
M.Ambrose, New Market, MD ..	10
A.Balas, Richmond Hts., OH	10
A.Baliūnas, Cleveland, OH	10
R.Čepulis, Willoughby, OH	10
J.Cukuras, Chicago, IL	10
H.Gontar, St. Louis, MO	10
K.Grigas, Salinas, CA	10
P.Jokubka, St.Petersburg, FL	10
V.Jomantas, Redford, MI	10
V.Lembertas Santa Monica, CA ..	10
P.Matas, Mentor, OH	10
L.Raslavičius, Elk Grove, IL	10
A.Reskevičius, Omaha, NE	10
R.Sidrys, Streator, IL	10
A.Stepaitis, Arlington H., IL	10
D.Trimakas, Westlake, OH	10
R.Vodopalas, Highland H., OH ..	10
G.Karsokas, Cleveland, OH	8
N.Levenson, Pikeville, TN	8
V.Macys, Sunny Hills, FL	8
B.Navickas, Lemont, IL	8
A.Burkūnas, Webster, NY	6
J.Lauce, Loveland, CO	6
R.Selenis, Livonia, MI	6
K.Šiupinys, Concord Twp., OH	6
B.Taoras, St. Petersburg, FL	6
M.Barr, Chicago, IL	5
R.Degutis, Richmond H., OH	5
M.Biskis, Downers Grove, IL	5
V.Rugienius, Livonia, MI	5
L.Jurkūnas, La Grange, IL	5
J.Kazlauskas, Brecksville, OH	5
L.Kirkus, Cemont, IL	5
B.Klovas, Beverly Shores, IN	5
M.Monkus, Chicago, IL	5
P.Pagojus, Detroit, MI	5
O.Ralys, Cleveland, OH	5
J.Simonis, Santa Barbara, CA	5
A.Varnelis, Dowagiac, MI	5
A.Valaitis, Eastlake, OH	3

Visiems aukotojams
nuoširdžiai dėkojame

Mirtis pakirto mūsų skyriaus valdybos narį –
meno vadovą

A.† A. rež. PETRĄ MAŽELI.

Drauge liūdėdami, užuojautą reiškiamo visiems Vėlionio artimiesiems, draugams ir bendraminčiams čia ir Clevelande, kur jis grįžo ilsėtis Amžinybėje.

*Amerikos Lietuvių Tautinės
Sąjungos skyrius
LOS ANGELES, CA*

HOUSEKEEPER – Near 271/Chagrin.
Non-smoker, experienced with references.
Cleaning, laundry, ironing, help with toddlers
and meals. Must have car. Full Time.
Excellent salary. 216-392-2925.

BABYSITTING-Toddler and newborn.
Near 271/Chagrin. Steady job some evenings
and weekends, good rate. Non-smoker.
Must have car, experience, references.
216-392-2925.

Century 21
LEADERS
Real Estate for Your World™
Ričardas Širvinskas
440 257-5033
REALTOR

**NUOMOJAMAS NAUJAS BUTAS
SU VISAIS PATOGUMAIS,
NIDOS MIESTO CENTRE**

Prašome skambinti: Tel.: 1-781-784-9318
arba Tel.: 1-781-784-6876

SPORTO ŽINIOS

ŠALFASS-GOS VARŽYBINIS
KALENDORIUS

Pateikiame ŠALFASS-gos 2005 metų varžybų kalendoriaus II-ją dalį, nuo 2005 m. liepos 1 d. iki gruodžio 31 d. Šis kalendorius apima tik metines ŠALFASS-gos pirmenybes bei kitokias platesnės apimties varžybas. Kai kurių pirmenybių vykdymas, data bei vieta dar tebėra nenuspręsta. Laikui pribrendus, kiekvienų varžybų pilnesnės informacijos bus skelbiamos atskirai. Kalendoriaus pakeitimai bei papildymai bus nuolatos skelbiami.

2005 m. Š. Amerikos lietuvių **lauko teniso** pirmenybės ir 5-sis Clevelando LSK Žai-bo kviestinis turnyras įvyks 2005 m. rugpjūčio 20-21 dienomis, Clevelande, Ohio. Informuoja: Algis Gudėnas, 104 East 199-th Street, Euclid, OH 44119. Tel: 216-481-0465. Faksas: 216-481-6064. E-mail: linrik@adelphia.net

Papildomai: Eugenijus Krikščiūnas, ŠALFASS 1. teniso vadovas, 105 Anndale Dr., Willowdale ON M2N 2X3, Canada. Tel: 416-225-4385. E-mail: eugenekrik@rogers.com arba: dkrik3@rogers.com

20-sis Š. Amerikos lietuvių kviestinis **softbolo** turnyras įvyks 2005 m. rugpjūčio 27-28 dienomis, Wasaga Beach, Ont., Kanadoje. Tai yra "Co-Ed" (mišrių komandų) tipo turnyras. Komandų registracijos terminas – iki rugpjūčio 5 d. imtinai! Informuoja: Sonia Houle, 498 Glenlake Ave., Toronto, On M6P 1H1, Canada. Tel: 416-762-0636. E-mail: sonia@baseballweekend.ca

Website: www.baseballweekend.ca

2005 m. Š. Amerikos lietuvių individualines ir komandines **golfo pirmenybes** rengia Čikagos Lietuvių Golfo Klubas, 2005 m. rugsėjo 3 ir 4 dienomis, George Dunne National Golf Course, Oak Forest, IL. Informuoja: Steve Balta, 15565 Hollyhock Ct., Orland Park, IL 60462. Tel: 708-532-5940. E-mail: spbdab@aol.com Papildomas ryšys: Tomas Vaitkus, ČLKGK pirm., tel: 638-243-8763, E-mail: t.vaitkus@comcast.net Website: www.clgk.org

2005 m. Š. Amerikos lietuvių baltiečių sportinio stendinio (skrendančių taikinių – "Trap") **šaudymo** pirmenybes rengia ŠALFASS sportinio šaudymo sekcija, 2005 m. rugsėjo 10 d., šeštadienį, Hamiltono LMŽK "Giedraitis" šaudykloje, Kanadoje. Informuoja: Kazys Deksnys, 1257 Royal Dr., Burlington, ON L7P 2G2. Tel. ir Fax: 905-332-6006. E-mail: kdeksnys@cogeco.ca

Ribotos apimties lengvosios atletikos varžybos planuojamos surengti š.m. rugsėjo mėnesį, Clevelande, Ohio., priklausomai nuo vietos sąlygų. Varžybos vyktų visose suaugusių ir prieauglio klasėse. Preliminarinė registracija, nurodant dalyvių skaičių (apytikrį) ir amžių, šiuo adresu: Algirdas Bielskus, 34251 Ridge Rd., Willoughby, OH 44094-2969, USA. Tel: 440-833-0545. Fax: 216-481-6064. E-mail: vyts@vpacct.com

2005 m. Š. Amerikos lietuvių baltiečių **plaukimo pirmenybės** numatomos 2005 m. spalio 8 d., šeštadienį, McM-

chy Pool (25 m.), Brampton, Ont., Kanadoje. Varžybos vyks vyrų, moterų, senjorų ir visose jaunimo ir vaikų klasėse. Informuoja: Mrs. Caterine Jotautas, 35 Cumberland Dr., Brampton, ON L6V 1W5, Canada. Tel: 905-457-7664. Fax: 905-457-5932. E-mail: caromire@sympatico.ca

Futbolo, stalo teniso, šachmatų, rankų lenkimo, kalnų dviračių pirmenybės dar tebėra planavimo stovyje.

Visų varžybų reikalais galima kreiptis ir į Algirdą Bielskų, ŠALFASS gen. sekretorių.

ŠALFASS-gos centro valdyba

KORP. NEO-LITHUANIA
GOLFO ŽAIDYNĖS

Jau 8-tą kartą Korp. Neo-Lithuania vyr. valdyba organizuoja golfo žaidynes, kurios šiemet įvyks rugsėjo 11 d., sekmadienį, Gleneagles Country Club, 13070 McCarthy Road, Lemont, Illinois 60439, Tel. 630-257-5466. Žaidynių pradžia – 10:30 ryto White Course. Po žaidynių numatyta ši programa: 5:30 po pietų pabendravimas, ir 6:30 vakarienė, stipendijų ir dovanų įteikimas. Bilieto kaina į golfo žaidynes – 100 dol. – tai padengia golfa, golfo vežimėlį, atsigaivinimą laukuose, pabendravimą, dovanas ir vakarienę. Asmenys, kurie golfo nežais, bet dalyvaus tik vakarienėje, moka 35 dol. – Pažymėtina, kad visas gautas žaidynių pelnas yra skiriamas studentų stipendijoms.

Registruotis iki rugpjūčio 6 d. pas Eduardą Modestą – 8222 Nueport Ct. So. Willow Springs, IL. 60480. Tel. 630-794-0500.

Vaclovas Mažeika

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS CLUB
ANNUAL PICNIC – AUGUST 14, 2005

It will take place at the Italian American Club picnic grounds

29717 Euclid Avenue, Wickliffe, Ohio.

From 12:00 Noon – to – 6:00 PM

FREE BEER FOR THE ADULTS – FREE POP FOR THE KIDS
GAMES, MUSIC, DOOR PRIZES AND GOOD FOOD

Games for the KIDS will start at 2:30 PM
The LOTTERY will be drawn at 4:30 PM

Free for members and 5 dol. for non-members.

For more information call:
(216) 531-2131

Patria Imports

We Sell Koldunai
Gourmet Deli Meats & Breads
Imported Condiments & Foods
Wines, Beer & Waters
Candies, Gifts and More!

794 East 185th St. • 216-531-6720

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts,
Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm

Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.

Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS
KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.

Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.

Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.

Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SAŠKAITA IKI \$100,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119

36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

Telefonas: (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsnama,
telidanti jauką atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.